

LIGA NARODOV SE USTANOVI ZANESLJIVO

KAZNER IN DRUGI KRIVCI PRIDEJO NA ZATOŽNO KLOP.

Senatorju Cummins ni všeč, da so Združene države v ligi narodov.

Washington, D. C. Po poročilih, ki prihajajo sem iz Francije, so določili v tukajšnjih političnih krogih, da dobimo ligo narodov, biva kajzer in njegovi tovariši pridejo mogoče radi grehov, storjenih proti človeštvu, na zatožno klop, in da bo Nemčija plačala veliko odškodnino.

Inenovanje komisije, kateri bo predsedoval predsednik, da izdela načrt za ligo narodov, je oživilo diskuzijo v ameriških političnih krogih o razmerah, v katerih bodo Združene države podpirale mednarodno pravico za izpolnjevanje miru.

Senator Cummins iz Iowe je sprožil vprašanje, če je pametno, da Združene države izvršujejo varstvo nad novimi državami, u-stvarjenimi sedaj v Srednji Evropi. Po njegovem mnenju gredo te dolžnosti evropskim zaveznikom.

Dejal je, da ne oponira, če Velika Britanija, Francija in Italija ga-rantirajo tem novim državam su-vereniteto, toda nasprotuje, da bi Združene države imele kaj opravi-ti s stvarjo.

Glede predsednika se je izrazil, da je predsednik idealen človek, da je več dosegel kot marsikdo drugi pred njim, toda hodil ni pravi smer, in te smeri se tudi dotika njegova kritika.

Iz govora mr. Cummins se spo-znati, da mu je všeč ligo narodov, toda on hoče, da Združene države ne postanejo zavezniške države glede novih držav in se ne vtikajo v njih notranje in zunanje spore.

Drugi senatorji in kongresniki pa menijo, da glede varstva novih držav prevzamejo Združene države take dolžnosti, kot druge za-vezniške države, ker vsak dogodek v Evropi učinkuje tudi na razme-re Združenih držav. Dandanes je svet tako zvezan vlad trgovine in po prometnih sredstvih, da ne more biti Združenim državam vseeno, kakšne so razmere v srednje-evropskih državah. Če tam nastanejo nemiri, ali če te države napovedo vojno druga drugi, tedaj se učinki teh nemirov in vojne občutijo tudi v Ameriki. Napačno je naziranje, da se Amerike ne tičejo dogodki v Evropi, ker je obdajata dva velika oceana. Ob izbruhu svetovne vojne je mnogo Američanov sidi-lo, da Združene države ne bodo nikdar potegnene v vojni vrtnice, toda kmalu so se prepričali, da so se zmotili, ko so delali svoje za-ključke na napačni podlagi. In ta-ko bodo tudi v bodoče prišli do spo-znanja mnogi, da je ves svet tes-no zvezan med sabo in da veliki dogodki učinkujejo na razmere po vsem svetu.

ITALIJA SE PERE.

Washington, 28. jan. —Ameri-ški podadmiral Niblack, povelj-nik našega bojnega brodoma na Jadranskem morju, je večerj po-rodil mornariškemu departmen-tu, da so Italijani pomotoma za-segli jugoslovansko ladjo "Dina-ro" in sneli z nje ameriško zasta-vo. Italijanski poveljnik je po-zneje na zahtevo Niblacka prošil za oproščenje in dal razobesiti ameriško zastavo na jugoslovans-kega parnika.

WILSON ALI LENIN?

Pariz, 28. jan. — Na tukajšnjem socialističnem zboru je Loriot iz-javil, da se morajo francoski so-cialisti odločiti, dali sprejmejo Wilsonov ali Leninov program. Loriot je dejal: "Wilson je dober človek in velik demokrat, to-da njegov namen je ohraniti bur-žoazijo, medtem ko je Lenin za odpravo kapitalizma in buržoazi-je. Kateremu človeku slediti?" Re-naudel, Thomas in Louguet so na-padli Loriot in zborovanje je bi-lo zelo vzburno.

NESTRANKARSKA LIGA IZVRŠUJE SVOJ PROGRAM.

USTANOVI SE DRŽAVNA BAN-KA Z GLAVNICO \$2.000.000.

Državna podjetja bodo pod nad-zorstvom industrijalne komisije.

Bismarck, N. D. — Po indus-trijalnem programu, ki ga je "Ne-strankarska liga" predložila dr-žavni legislaturi, bo investiranih sedem milijonov dolarjev v žitni-ah in mlinih, ki jih zgradi drža-va.

Izdelan je tudi popolnoma nov davčni načrt, po katerem bodo težji konice davčne butare nosile kor-poracije. Povišan bo dohodninski in zemljiščni davek in olajšan bo davek tistim, ki so sedaj ječali pod davčno butaro, ker so plačevali davek od osebne lastnine.

Odpravljen bo tudi stari sistem, po katerem so bili imenovani dr-žavni uradniki za določen čas. Po novem načrtu ne bo odločala pri-nastavljanju davčnih komisarjev, šolskih ravnateljev in ravnateljev v dobrotvornih zavodih ljudska volja.

To so veliki problemi, ki jih ima rešiti legislatura, v kateri pripa-da med dve tretjini članov "Ne-strankarski ligi".

"Nestrankarska liga" je dodala stvari take dodatke, da lahko po-državi industrijalna podjetja in da proti državi industriji ni ustavnih zadržkov.

Neki ustavni dodatek dovoljuje državi, da izda za deset milijonov dolarjev zadolžnice, da bo mogoče prirediti s podpravljenjem indus-trije. Lahko se bodo izdale nadaljne zadolžnice, ki bodo krite z zem-ljišči. Te zadolžnice bodo služile, da se ustanovi državna posojilnica, v kateri bodo farmarji lahko na-jemali posojila.

Liga je predložila predlogo, ki ustanovi industrijalno komisijo treh članov. V nji bodo governor, pravni tajnik in komisar za polje-delstvo. Governor ima pravico do-ugovora, tako da ne moreta komi-sarja ničesar storiti brez njega. Komisija ima pravico obratovati vse državne industrije in podjetja, lina pravico imenovati šefa pred-lagani državni banki, ravnatelja predlaganim državnim žitnicam in mlinom. Ravnatoka pa lahko od-stavi ravnatelja, če pride komisija do prepričanja, da je njuna odlo-slo-vitev potrebna.

Državna banka, ki bo imela glavnicco \$2.000.000, bo glavno dr-žavno podjetje za druga državna podjetja. Governor ima pravico določiti, kje se bo nahajala banka in kakšno ime bo nosila. Pravico ima imenovati bančne uradnike in nadzorovati in voditi njeno delo-vanje. V tej banki bo naložen ves javni denar. Na ta način bo prišlo v banko na leto \$25.000.000 davka, poleg bo pa v nji naložen še denar iz drugih državnih zavodov. Po-sodbi strokovnjakov bo prišlo v državno banko vsako leto do \$40.000.000. Seveda bo banka spreje-mala vloge privatnih strank.

Nestrankarska liga sprejema, spreminja in določa svoj program po sistemu splošnih zborovanj.

Liga uvede tudi državno zava-rovanje in načrt za zavarovanje delavcev proti nezgodam je že v delu.

ARMADNI ZDRAVNIK OBDO-LZEN UMORA SVOJE ŽENE.

Cincinnati, O. — Sorodniki mrs. Sue T. Hadleyjeve, soproge dr. Wilmer Ames Hadleyja, bivšega armadnega zdravnika, so se odpe-ljali v Richmond, Pa., da pripel-jejo pokojnico v Cincinnati in po-kopljejo. Dr. Hadley je obdolen, da je umoril svojo ženo.

Hadleyjevo so našli med kore-ninami in drevjem ob reki James in v nji so spoznali soprogo bivšega armadnega zdravnika.

Dr. Hadley je zapustil West Hampton dne 5. decembra in od te-daj je izginil.

VREME.

V sredo jasno in hladno. Lahki zapadni vetrovi. Sonce izhaja ob 7:07, zahaja ob 5.

RAZPRAVA O BIVŠIH NEMŠKIH KO-LONIJAH NA MIROVNI KONFERENCI.

Predsednik Wilson zahteva, da pridejo pod ligo držav.

Nevtralci zahtevajo besedo pri organi-ziranju lige narodov.

Pariz, 28. jan. — Uradni komu-nike večerajšnje tajne seje desetih zastopnikov velike petorice se gla-si:—

"Predsednik Združenih držav in ministri predsedniki ter zunanji ministri zavezniških držav z japonskimi zastopniki vred so zborovali danes v dvorani Quai d'Orsay od 10:30 do 12:30 in raz-pravljali o delu in konstituiranju komisij, ki imajo obravnavati go-spodarska in finančna vprašanja in zadeve mednarodnih zakonov za morja. Na popoldanski seji se je razpravljalo o bivših nemških kolonijah na Pacifiku in na Dalj-nem vzhodu. Prihodnja seja se vrši jutri o polu enajstih pred-poldne."

"Gospodarska in finančna vprašanja", o katerih je večerj raz-pravljala velika zavezniška peto-rica, se tičejo Nemčije. Zavezniški hočejo natančno dognati, kako stoji Nemčija gospodarsko, indus-trijalno in finančno, predno jim je možno sklepati o svoti odškod-nine za škodo, storjeno v vojni.

Usoda nemških kolonij je zapečatena. To se pravi, da jih Nem-čija ne dobi več nazaj, ampak vprašanje, kdo jih dobi, ni še re-šeno in daje diplomatskemu zboru precej preglatvice. Francija in Anglija sta se menda dogovorili, da si razdelita večje afriške kolo-nije. Francija dobi Kamerun. Belgija zahteva nemški del Kon-ga, kolikor so ga osvojile njene kolonijalne čete. Japonska bi ra-da dobila Markalske in Karolin-ske otoke na Pacifiku; japonska želja pa prihaja v konflikt z žel-jami Avstralije, ki bi rada imela Karolin-ske otoke.

Danes kroži govorica, da je predsednik Wilson na večerajšnji seji zavzel stališče, da nemških kolonij ne dobi Anglija, Franci-ja, Belgija niti Japonska, temveč da pridejo pod mednarodno kon-trolo lige držav.

Večerajšnji dan zborovanja je bil markanten tudi zaradi tega, ker so se oglasili nevtralci in iz-razili neizogibno potrebo, da mo-rajo tudi oni imeti besedo pri or-ganiziranju lige narodov in pri sklepanju o mednarodni kontroli pristanišč, rek in železnic. Švi-carski predsednik Ador je pred-ložil po ameriškem delegatu Hou-seju spomenico, da so nevtralne države opravile do zastopstva v odboru, ki sestavlja konstituci-jo lige narodov. Ador, ki je v Parizu, je osebno govoril o tej stvari z ameriškiimi delegati in House je danes namignil, da bo zadevo spravil na dnevni red. House je mnenja, da mora odbor za ligo narodov saj zaslišati za-stopnike nevtralnih držav, če že mirovni kongres ne stori druge-ga.

Jugoslovani imajo tri komisarje.

Pariz, 28. jan. — Srbija in Bel-gija, ki sta se pritožili zaradi pre-majhnega zastopstva v notranjih odborih mirovnega kongresa, i-mata zadoščenje. Velika petorica je jima na večerajšnji popoldan-ski seji priznala večje zastopstvo. Srbija ima tri zastopnike v raz-nih komisijah in eden izmed teh je dr. Ante Trumbić, zunanji mi-nister v skupnem jugoslovanskem kabinetu. Trumbić je v komisiji za mednarodno kontrolo prista-niš, rek in železnic.

Boljševiki se bodo odzvali.

London, 28. jan. — Iz Stock-holma poročajo na temelju brzo-javke iz Helsinkforsa, da se bo-do boljševiki udeležili zavezniške konference na Prinčevih otokih dše 15. februarja. Centralni iz-

vrševalni odbor ruskih sovjetov je razpravljal zadnji teden o za-vezniškem vabilu in je sklenil, da sovjetska republika pošlje svoje delegate na konferenco saj zato, če že ne iz drugega razloga, da bodo delali tankaj propagando in razglasili boljševiški program po vsem svetu.

MALE DRŽAVE SO SE SPO-RAZUMELE Z VELIKO PETORICO.

Pariz, 28. jan. — Delegatje de-vetnajstih manjših držav so ime-li večerj svojo posebno sejo pod predsedništvom Julesa Cambona, francoskega delegata. Priča-kovanili ponovnih protestov od strani Belgije in Srbije ni bilo in delegatje so po daljšem debatira-nju soglasno sprejeli formulo ve-liko petorice, ki je določila, kol-i-ko zastopnikov ima vsaka država v raznih mirovni komisijah.

Nato so delegatje manjših dr-žav izvolili svoje zastopnike v ko-misiji, ki so po uradnem poroču-lu sledeči:

Liga narodov. — Paul Hymans za Belgijo, Epitacio Pesco za Brazilijo, Wellington Ku za Ki-tajsko, Vesnić za Srbijo in J. B. Reis za Portugalsko.

Komisija odgovornosti za voj-no. — Slobodan Jovanović za Sr-bijo, Rosenthal za Rumunijo in Politis za Grško. Belgija in Poljska še nista imenovali svojih za-stopnikov.

Komisija za mednarodno de-lavsko zakonodajstvo. — Vander-velde in Mahalin za Belgijo, Bus-tamente za Kubo, Beneš za Čeho-slovakijo. Poljska še ni imenovala svojega delegata.

Komisija za kontrolo prista-niš, rek in železnic. — Thomas in Wang za Kitajsko, Coromilas za Grško, Ante Trumbić za Srbijo in Carlos Blanco za Urugvaj. Belgija še ni imenovala svojega delegata.

O svobodi na morju bo odločila liga držav.

Velika petorica je večerj raz-pravljala na svoji seji o Wilsono-vi točki o svobodi na morjih. Raz-prava je bila tajna. Razvidno je toliko, da bo končna rešitev te-ga vprašanja prepustena ligi dr-žav. O teritorialnih vprašanjih seer še ni bilo govora, toda med diplomati vedno bolj narašča mnenje, da bodo Združene države imele aktivni delež pri protekto-ratu na Balkanu kakor tudi pri reševanju vprašanja Carigrada in Armenije.

POSOJLO ZAVEZNikom V JA-NUARJU.

Washington, D. C. — Zakladni-ški departament naznanja, da je od prvega jannarja do sobote posodil zaveznikom \$170.000.000. Preje so navadno prejeli zavezniki do \$400.000.000 posojila mesečno. Do sedaj je bil zaveznikom dovoljen kredit do \$8.583.773.000, izplača-nih je pa bilo le \$7.854.816.000.

Angleži prodirajo v južno Rusijo.

Amsterdam, 28. jan. — Iz Ber-lina javljajo, da so angleške čete okupirale transkavkazsko želez-nico, Petrovsk in Astrakan ob us-tju reke Volge.

Francozi in Rumunci v Kijevu.

Pariz, 28. jan. — Poročilo z Dunaja se glasi, da so francoske in rumunske čete zasedle Kijev, glavno mesto ukrajinske republi-ke.

ARMADA SE VRNE V ŠESTIH MESIH.

V AMERIŠKIH TABORIŠIH JE ŠE 735.000 MOŽ.

Demobilizirani bodo v enem mesecu.

Washington, D. C. — General March, šef generalnega štaba je informiral senatni odsek za voja-ske zadeve, da so izvršene pripra-ve za prevažanje vojakov domov, tako bo morebiti mogoče transpor-tirati do 300.000 mož mesečno do-mov, ali da bo skoraj vsa ameri-ška armada v šestih mesecih doma in demobilizirana.

V Združenih državah se nahaja v taboriščih še vedno 785.000 mož, ki bodo demobilizirani v enem me-secu. V taborih bo ostalo le toliko mož, kolikor jih potrebujejo za iz-vrševanje službe, je dodal general March.

Po izjavi generala Marcha bo predsednik odločil, koliko ameri-ških vojakov ostane v Franciji, to-da odločeno je, da se vrne več ame-riških vojakov, kot je prvotno predlagal general Foch.

Namignil je, da je določehih de-set divizij, okoli 300.000 mož, kot ameriška okupacijska armada. V razgovoru o demobilizacijskih načrtih s člani odseka je šef gene-ralnega štaba dejal, da je predla-gana 500.000 mož močna stalna ar-mada.

Pojasnjeval je, da bodo lahko mesečno transportirali 300.000 mož domov, ko dobe nemške pa-ri-ke za prevažanje vojakov. Po-gajanja v tej zadevi so skoraj končana.

Zdaj je 1.800.000 Američanov še vedno v Evropi in če bodo do 300.000 mož poslali vsak mesec domov, bo armada po izjavi generala Marcha transportirana v šestih mesecih.

"Če predsednik pristane, da pu-sti 10 divizij, ali katero drugo šte-vilo, kot okupacijsko armado," je rekel general March, tedaj jo (transportacijo) izvršimo v kraj-šem času. Že v začetku je dobil ge-neral Pershing instrukcije, da po-šilja vojake tako hitro domov, kot mu je mogoče dobiti ladje."

Govorec o 750.000 vojakih, ki so še v taboriščih, je general March dejal:

"Vsak mož bo v enem mesecu od današnjega dne zunaj tabori-šča, izvezli so le tisti, ki bodo o-pravljali službo."

Nekateri senatorji so rekli, da so prejeli pritožbe, v katerih se pritožujejo, da bodo tiste divizije demobilizirane zadnje, ki so naj-daljš časa opravljale službo onkraj oceana.

General March je odgovoril, da se je to zgodilo, ker je bil namen obdržati take vojake v okupacijski armadi, ki imajo največ sku-šenj.

CENE ZA PREVAŽANJE TO-VORNEGA BLAGA SO ZNIZANE.

Washington, D. C. — Britski podjetniki so znižali cene za pre-važanje blaga, kar seveda ni osta-lo brez učinka na ameriški plo-vbeni odbor, ki je takoj znižal cene za 66%.

Znižanje cen je veljav-no med pristaki na atlantiškem obrežju in Mehikem zalivu in Britanijo, Francijo, Italijo, Bel-gijo in Nizozemsko.

NOVA PREDLOGA ZA NADZO-ROVANJE MESARJEV.

Washington, D. C. — Medtem, ko se mesarji zagovarjajo pred zborničnim odsekom za meddrža-vo in tujezemske trgovino, izde-lujo senatni poljedelski pododsek novo predlogo za nadzorovanje mesne industrije.

Po tej predlogi si morajo mesar-ji nabaviti oblistveno dovoljenje za izvrševanje svoje obrti in so pod nadzorstvom poljedelskega departmента. Predlogi so bili do-dani dodatki, ki imajo namen zlo-miti kontrolo mesarjev nad živin-skimi stajami.

MEDNARODNI PROGRAM FRANCOŠKEGA DELAVSTVA.

NA ZAHTEVO DELAVSKE EK-SKUTIVE PRIDE PRED MIROVNO KONFERENCO.

Program vsebuje dalekosežne re-forme za delavce vsega sveta.

Pariz, Francija. — Generalna delavska zveza strokovnih orga-nizacij na Francoskem je predlo-žila francoski vladi svoj program s prošnjo, da se uvrsti v spomeni-co, ki naj pride pred mirovni kongres glede nameravanega mednarodnega delavskega zaka-nodajstva. Program francoskih delavcev je v kratkih potezah sle-deči:

"Vsak delavec katerekoli na-rodnosti ima pravico delati po vsod, kjerkoli dobi delo. Inozem-ski delavci v vsaki državi mora-jo uživati ravno tiste unijske pra-vice, kakor domači delavci in sme se udeležiti uprave v uni-jah, to je da je lahko izvoljen v odbore. Inozemski delavci ne sme biti iz-ključen od dela zaradi svojega u-nijskega prepričanja ali aktivno-sti v organizaciji. Vsak slučaj iz-ključitve delavca iz države mora biti predložen sodišču, ki lina zadnjo besedo v tem oziru.

Medni in drugi delovni pogo-ji v vseh državah morajo veljati za inozemskega delavca ravno tako kakor za domačega, ki sta ene stroke. Pogoji morajo biti spe-ci-ficirani v pogodbi med delodajal-ci in delavskimi unijami; kjer ni take pogodbe, mora tako vpraša-nje rešiti komisija delavcev in de-lodajalcev.

Selitev delavcev iz države v dr-žavo mora biti pod kontrolo dr-žavnih upravnih agentov. Vsaka država mora imeti posebno selitveno komisijo, ki zastopa vlado, delavce in delodajalce. Na-biranje ali rekrutiranje delavcev v tuji državi je dovoljeno le te-daj, kadar se omenjene komisije v prizadetih državah prepričajo, da je to potrebno.

Izvrševanje delavskih pogodb mora biti pod kontrolo delavskih organizacij v državi, v kateri se nabirajo potrebni delavci. V slu-čaju, da je potrebna dobava de-lavcev druge polti (ženeve itd.), tedaj imajo ti delavci ravno tiste pravice, kakor domači delavci, delodajalec pa mora na svoje stroške ustanoviti šole, v katerih se bodo delavci druge polti učili jezika dežele, v kateri so vpsa-li.

V slučaju smrtnih ponesreč ali telesnih poškodb pri delu ima-jo inozemski delavci vse pravice do odškodnine in podpore, kakor domači delavci. Prometni delavci, ki stalno ali začasno delajo v več državah, imajo ravno tiste pra-vice, kakor delavci v državi, ki jih je vpsalila.

Države, ki se nimajo zavarova-nja delavcev proti boleznim in te-leznim poškodbam, morajo uvesti ta sistem. Bolniška podpora v slu-čaju industrijskih bolezni se mo-ra plačevati takoj v vseh državah.

Otroci se ne smejo nikjer vpsa-liti v tovarnah, trgovinah in na polju pred štirinajstim letom sta-rosti; ženske se ne smejo vpsati pri nočnem delu, dokler ne dopol-nijo 18. leta. Delavci morajo imeti povsod poldrugi dan počitka v te-dnu; to je v soboto popoldne in v nedeljo ves dan, izvenem nekate-rih industrij, katerim je dovolje-no, da lahko določijo druge dne-ve v tednu za počitek. Dnevno delo ne sme presegati osem ur.

Razne države se morajo zave-zati, da bodo sprejele zakone za higijeno in telesno varnost v vseh panogah industrije.

V dobi od dveh do petih let mo-rajo imeti vse države avtomati-čne spoje na železniških vagonih.

Ustanoviti se mora mednarodni delavski biro, ki ima stalno za-sledovati in proučevati zakone v raznih državah, zbirati statistične podatke in skrbeti, da so medna-rodne pogodbe, preiskave in vse drugo, kar se tiče delavskega za-konodajstva, v interesu medna-rodnega delavstva.

Vesti iz stare domovine.

KAKO JE V TRSTU.

Tržaški Italijani so tudi že sili svojih odraslenikov.

JUG. CAR. URAD, WASHINGTON D. C. Ljubljana, 15. nov. — Nesramno početje italijanskih vojaških oblasti v Trstu je izkazuje nezadovoljnost in reukajto tudi med italijanskimi prebivalci. Od bivše avstrijske armade je ostalo v Trstu 40 vagonov moke in 20 vagonov sladkorja. Vso to zalogo so pa Italijani zaplenili, natočili na barke in poslali v Italijo. Ta čin je povzročil ogorčenje v vsem Trstu.

Najbolj se jeze italijanski delavci, ki so bili še večer kovinisti, niso niti razpoloženi; a zadovoljni niso niti italijanski trgovci in cestni meščani. Tržaški Italijani se ne zanimajo dosti za italijansko zastavo: na svojih hišah rajši razobešajo takozvano tržaško zastavo sv. Justa, kot pa italijansko.

Delavci, katere so Italijani vposlilji za čiščenje pristanišča, so se poslovlili od dela takoj drugi dan in zdaj morajo to delo opravljati italijanski vojak.

Sprejem italijanskega kralja je bil zelo klaverno. V mestu je bilo videti prav malo italijanskih barv. Trst je zdaj zbirališče italijanskih vjetnikov, ki se vračajo iz bivše Avstrije domov. Ker je ondota velika vojašnica premajhna za preveliko število vjetnikov, taborijo vjetniki pod milim nebom in v mrzli tržaški burji. Živeža tu nimajo in vsled tega so vjetniki zelo nezadovoljni. Svojo jezo izražajo v prepevanju revolucionarnih pesmi in vpijejo vsak čas: "Eviva la repubblica!" in "Eviva la Russia!"

V Ajdovščini je malo Italijanov. Italijanski vojak v Ajdovščini izjavljajo, da so nezadovoljni; pri- tožujejo se, da jih zebe in najrajši bi šli domov. Slučajno je letos kraška burja zelo močna in skoraj vsako noč podere italijanskim vojakom vse šotore.

Klanje in prodaja živine. — "Kranjsko deželno mesto za vno- ženje živine" je dalo nalog za- upnikom po deželi, da vzamejo brezplačno in ne glede na škodo živino tistim, ki jo izhotapijo iz dežele ali pa jo koljejo doma brez dovoljenja ali pa jo prodajajo brez vednosti zaupnikov Deželne- ga mesta. Isto velja tudi za tele. Za vsako iz dežele izhotapljeno žival bosta prodajalcu odvzeti dve drugi govedi, čeprav plemenski, za vsako doma brez dovoljenja za- klano ali pod roko prodano gove- do pa eno govedo. Ševeda se bodo odvzela potom rekvizicije ter se bodo poslala v Ljubljano. Za za- kol sposobne živali pa se bodo za- menjale za klavno živino. Ta ko- rak Deželno mesto za vnovičeva- nje živine je storilo vsled tega, ker se je prepričalo, kako velike množine živine se izhotapljajo na Hrvaško. Stajersko in Primorsko. Pošteni posestniki in pa posest- niki iz sredine dežele morajo po- tem oddajati mesto drugih živino. Ravno tako se pobirajo na skriv- nem goveda in tele v velikanski množini oziroma se prodajajo pod roko v veliki množini brez vedno- sti zaupnikov, ki imajo nalog na- zorovati promet z živino, da se ne gode sleparije ter imajo skrbeti, da se živinoreja po nepotrebnem ne uničuje. V sili zaklano živino ima vsakdo naznaniti pristojnemu zaupniku, ki določi, ali se sme za- kol v sili doma razprodati, ali se odda na kontingent kake občine. Kdor bi v sili zaklano živino brez vednosti zaupnika razpotal, se mu bo odvzela za kazen kaka dru- ga žival. Kdor bi živino nalašč poškodoval, da bi jo potem zaklal v sili, se mu bo odvzela za kazen ravno tako druga žival, kot če bi njo naravnost zaklal doma. Po- sestniki se torej nujno opozarjajo, da se ravnajo točno po obstoječih predpisih glede prometa z živino, bodo vposljevati in bo "Deželno mesto za vnovičenje živine strogo" ker se izgovori o nevednosti ne izvrševalo vzgornjajna določila.

(iz Slov. Naroda, 26. septembra.)

Tritisoč jaje je bilo prišlo za de- lavce v Možici na Koroškem. Na- mesto, da bi jih takoj začeli pro- dajati delavcem, so jaja ležala v skladišču in se kvarila. Pred me- secem dni je bilo izmed teh jaje- dobrih 400. Pa tudi teh niso ho- teli takoj prodati, ampak izdo- je bil ukaz, naj se začne ta jaja- je prodajati šele 1. oktobra, nam- reč, ko bodo pokvarjena in neuži- tna. Delavci, za katere politična o- blast tako lepo skrbi, vabijo na

jajčjo pojedino slavno velikovsko okrajno glavarstvo in mu želijo dober tek.

Iz begunskega odseka. — Za- stopnik notranjega ministra je iz- javil v begunskem odseku, da je vlada pripravljena ugoditi želji poslanca Fona in sklepu begun- skega odseka ter izplačati še na- dalje neimovitim beguncem pod- pore do gotovega zneska nekako 10 pomladi 1919. Te podpore ni- majo značaja begunskih podpor, marveč so utemeljene na naslovu "uime" in se torej ne bodo od- merjale generalno, marveč indivi- dualno, da se, kakor je to predla- gal posl. Fon, izplačajo podpore brez preiskave o potrebnosti pro- silca. Pri izplačevanju te podpore je namreč že v naprej smatrati, da je prošilec potreben, ker je do- bival glasov uradnih podatkov že prej begunsko podporo. O zadevi se boše nadaljevala razpravljalo. Predlog Degasper-Fon, da naj se begunske podpore zvišajo, je bil sprejet.

Nujna prošnja Novomeščanov na okr. glavarstvo. — Novomeška električna razsvetljava je v zad- njem času popolnoma odnehala. Krivo je deloma pomanjkanje de- lavcev pri vodnjih napravah v "Luknji", pa tudi — bodimo od- kriti, gospod podjetniki. Malo več energije in dobre in resne volje, pa bi šlo. Ker petroleja tudi ni, tako da nimamo sedaj skoro nobe- ne razsvetljave, kar je posebno mučno v dolgih jesenskih večerih za obrtnike, bolnišnice, za učee se mladino, itd. pozivljamo okraj- no glavarstvo, da nam takoj na- kaže zadostne množine petroleja, katerega je — mimogrede poveda- no — med poletjem itak že dober del izteklo iz pokvarjenih sodov. Zakaj torej še nadalje čakati?

Nikar ne kupujte dragih hiš in posestev. — Pišejo nam: Po Slo- venkem, zlasti v Ljubljani se je raz- pasla grda navada, da se tudi pri hišah in posestvih cene nezna- kos navijajo ter zahtevajo narav- nost nore odkupnine. V Ljubljani n. pr. je bila cenjena sodnijsko Mahrova hiša za nekaj čez 300.000 K, on pa menda zahteva zanjo okoli enega milijona kron. Za tisti stari kurnik na Dvorskem trgu, v katerem je bil svoj čas trgovec Elbert, ne zahteva lastnik kakor

se sliši, nič manj kot 400.000 K. Ljudje, ki danes prodajajo pri- nas svoje hiše, so večinoma špe- kulantje, ki prodajajo našim lju- dem hišo za trojno ceno, potem pa se preselijo v Gradec in kupijo tamkaj za isti denar tri hiše. V Gradcu je namreč cene posestev neprimerno nižja kot pri nas. Da- nes kupovati za predrag denar po- sestva in hiše se pravi zapravljati narodno premoženje, ker ni nobe- nega dvoma, da bo, če se preje, ta- koj po vojni take repotije prav veliko in po zelo znižanih cenah dovolj na razpolago.

Otvoritev operne sezone. — Vsed intervencije posl. dr. Koro- šca in dr. Ravnikarja so odstra- njene sedaj pri vladi vse težkoče, ki so se stavile oprostiti nekate- rih članov opernega ansambla in orkestra nasproti. Otvoritev ope- re se bo torej izvršila v kratkem času. Vlada je zahtevala garanci- je, da pri tej prikihi ne bo prišlo do nobenih "demonstracij" in da se mora operna sezona pričeti brez "ostentativnosti". Le pod tem po- gotjem je bilo mogoče doseči po- trebno dovoljenje in potrebne o- prostitve.

Imenovanje. Tehnični deželni konservator v Primorju inženir Ernest Dejak je dobil naslov in značaj višjega stavbenkega see- tniha.

Umrli je v Gorici vadniški učitelj gospod Josip Cusulin.

V Brjah pri Rihemberku na Goriškem je umrl posestnik Ig- nacij Cink, star 74 let. Pokojnik je bil vrl narodni mož, v svoji mladosti v svojem okrožju vpli- val na narodni buditelj; kot tak si je pridobil spoštovanje pri vseh, ki so ga poznali. Naj počiva v mi- ru!

Trgovec in mornar. Neki tr- govec v Gruziji v Dalmaciji je iz- ročil nekemu mornarju svoto tri- najst tisoč kron, da mu dobavi razno blago. Mornar je denar sprejel in prav prijetno živel. Ker blaga ni bilo, ga je trgovec naznanil vojaški oblasti, ki je na- šla pri njem še deset tisoč kron, tri tisoče pa je bil zapravl s svo- jo ljubico. Trd nauk za lahko- vernega trgovca.

Nova sladkorna afera v Dal- maciji. Po Splitu se širijo vesti o novi sladkorni aferi gre za 110

kvintalov sladkorja, določenega za aprovizacijo v Makaroki ki ki je pa prispel na Vis privatni- kom v roko. Ali stvar se je pa pravočasno razkrila in je bil sladkor zaplenjen za aprovizacije v Makarski. Vrši se preiskava.

Potrebujemo: dekleta za delo tovarni metel. Dobra plača in stalno delo, prilika za napredek. V soboto se dela samo pol dne- va. Izglasite se na 1438 Spring Garden Ave., North Side, Pitts- burgh, Pa.

Kašelj, Prehlad, Influenca.

Oče Mollinger se je baval s temi boleznimi še v letu 1891. Njegovi predpisi so velike vrednosti še danes. To je čisto navadno zdravilo katero deluje in se upošte- va pri vseh ljudeh.

Očeta Mollingerja 18 navadnih zdravilnih predpisov knjige dokazuje- jo tisoče bolehalošč še v devetdeset- tem letu za influenco.

Ob prvem znamenju prehlada je on svetoval bolnikom naj se poslužijo njegovih zdravil, proti kašlju, prehladu in influenci.

Rekel je predno ležete v postelj zvečer vzemite eno malo žličko polno mojega petnajst želišč vrstnega čaja, denite ga v vrelo vodo in to popite predno ležete v postelj. Ta gorki čaj vam pomaga, da mnogo lažje diha- te od žene preč vse strupe in mrlice.

Očeta Mollingerjevo zdravilo proti kašlju, prehladu in influenci in nje- gova slavna znani želiščni čaj je ču- dovita zmes in na tisoče ljudi upo- rablja to zdravilo v Pittsburghu, kjer ljudje poznajo in imajo zaupanje v njegovo izdelke.

Očeta Mollingerjevo zdravilo proti kašlju, prehladu in influenci se pošlje na vse kraje po pošti za \$1.10. Nje- gov sloviti želiščni čaj \$1.10. Skupno popolno zdravilo pa stane le \$2.20. Naročite še danes.

MOLLINGER MEDICINE CO. 24 Mollinger Building 14 East Park Way (N. S.) Pittsburgh, Pa.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj

Najbolj pri otrocih ali odraslih se ne sme nikdar zanemariti. Kašelj je znak prehlajenja in ga je treba takoj lečiti. Nikoli vam ne bo žal vzeti

Severa's Balsam for Lungs (Severov Balsam za Pljuča), ki je zelo prijetno zdravilo proti kašlju, prehladu, bodu, hripavosti in ka- dar v grlu boli. Zelo priporočljivo je za novorojenčke, otroke in odras- le. Cena 25 in 50 centov v vseh lekarnah.

Severov Almanah za Slovence za leto 1919 je gotov in pripravljen za razpečevanje v vseh lekarnah ali pa naravnost od

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroke, ženske in moške bolnike.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388 843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

POZOR!

Pozlačena ura za samo \$6.95.

Sagjo enkrat v življenju imate to priliko kakorjano vam nudimo sedaj ml. Samo po- mislite si \$15.00 ura se dobi za \$6.95. Ura ki vam jo tu opisujemo je trpečna in krasno izdelana, pokriva zla izvirne pozlačeno in bode občudila, ura je srednje veličnosti jam- čena za 25 let. Kolese in ročaji so iz čistega viklenen se rubljevim kamni, kateri drže kolese skupaj in tako vzdržuje vedno prav- ilen čas. Ure se vrste se prodajajo po \$15.00 in več, torej je za kratko dobo jih bomo mi prodajali po \$6.95. Ako si vi izrečete ta oglaš in ga nam pošljete z vašim naročilom, boste prejeli prijano pozlačeno veridico popolnoma zakonj. Torej pošljite se te prilike še danes, ker jutri zna biti še prepozno. Ta obljuba in po ti ceni \$6.95 velja samo do 15. marca. Vi ne morete ni- česar izgubiti ker mi ne zahtevamo denarja v napred, temveč kakor hitro vam prišestejo uro imate plačati \$6.95. Plaćte še danes.

EUROPEAN WATCH CO., 1418 W. Division St., Dept. 22, A., Chicago, Ill.

ZAHVALA.

Iskreno se zahvaljujem vsem cenjenim prijateljem, kateri so mi ob smrti moje preljube sopro- ge bili v tolažbo in pomoč. Hvala društvu Srea Marije staro in dru- štvu Carniola štev. 493 za podar- jene vence in tako lepo vdeležbo pri pogrebu. Moja najlepša za- hvala za podarjene vence, druž- nam Frank Pavlin, Louis Erste, Joe Tomažin, Martin Znidarsič in prijatelju Rudolfu Benedičič. To- rej vsem skupaj še enkrat moja prisrčna zahvala, ker ste se vde- ležili pogreba in sprejeli mojo ranjko soprogo k zadnjemu po- čitku. Pokojna je bila doma iz Ponikev pri Trebnjem, Dolenj- sko, po domače Zemljančeva Ani. V Ameriki je bivala 8 let in poro- čena pa 6 in pol leta. Bolehala je na pljučnici, kateri je v teku de- vetih dni svoje boleznit tudi pod- legla v starosti 30 let. V starem kraju zapuščena očeta, dve sestri in enega brata in en brat je padel v vojni. V Ameriki pa zapušča mene soproga in enega bratran- ca.

Naj ti bude lahka ameriška zemlja. Počivaj mirno. Žalujoči ostali: John Godnja- vec, soprogo. Cleveland, Ohio.

Slovenski Rudarji! Tu je vaša prilika postati sam svoj gospodar.

Tukaj se vam nudi prilika, da postanete solastnik v enej najboljših premogo-rudnika v Ameriki, kjer je ena najboljših premogovih žil od 8 do 10 čevljev visok, čisti premog, dobra streha, z dobrim uhomod, ni vode ni plina. Rudnik je opremljen z dvigalom in se nahaja v New Genova, Fayette County, Pennsylvania. SLOVENSKI RUDARJI!!!! še je čas, da se zdramite in si prihranite nekaj sami zase. Ta rudnik se je organiziral za vas in nihče od vas ne sme izostati, da ne bi postal solastnik. Delnice stanejo l po \$50.00 in vsakdo jih lahko kupi kolikor hoče.

Tu je imenik naših delničarjev.

Tony Tursich	Joseph Otkicky	George and	John Bogdon	George Hornyak	Louis M. Molnar
Frank Pristavec	Louis Petak	Sophie Kuboveik	Peter Rusinko	John Harapko, Jr.	Chas H. Komlosy
John Svete	Matt Sillich	Joseph Kustra	Mateja Nemec	John Dobos	Wm. Felder
Chas. W. Solka	Maty Rudin	Steve Sokolovich	Joha Sovvak	Lorincz Kupecz	E. Klug
Nick Clondrick	Ivana Debinca	Vince Kiss	Mary Svete	Mike Kupecz	Jos. P. Paal
Fred Kaminsky	Ben Peretin	Frank Zahradnik	Joe Studer	Chas. Harapko	John N. Nichdica
Louis Omerzu	Steve Radula	Sandor Dely	Felix Hudar	Peter Chesko	John Lostvany
Frank Hachevar	Pete Solatovich	Adam Pajaka	John Krubik	Mike Slanina	Steve Szeman
Tony Dragar	Andy Gurjel	John Szinkovich	John Varga	Jacob Novak	John Androsec
John Beve	Marton Fulop	George Petty	Joseph Kalis	Andy Yenik	Stephen Kiss
Louis Ovelbar	John Babinecz	John and	Mellie Ordoch	Tom Vanik	Michael Petty
Luka Blondic	Frank Liuk	Pavline Szabidish	Mike Lengyel	Samuel Spisak	W. H. Utery
Toma Soro	Joe Velikanje	Mike Krevenko	Laszlo Fekete	Joe Ivanicky	C. C. Goss
John Steoklacie	Steve and Mary Gurjel	Steve Hadchin	John Mester	Silverst Letky	H. R. Norman
John Prince	Matt Pristavec	Martin Hanchak	Elizabeth Esszy	Chas. Mezak	T. O. Armstrong
Geo. Studer	Tony Zalar	Steve Komar	Pete Nagy	Matt Buday	Dorothy Fulton
Joe Turkaly	Frank Svete	Chas. Glemba	Steve Vince	Andro Balazs	Donald Fulton
Frank Taufer	Matt Hunik	Anton Korcek	Joe Hader	Frank Majcen	John Wallace Fulton
Anton Stritoff	Frank Petan	Joe Tentarih	Mary Turjanicza	Stephan Matras	Lucy Fulton
Atilio Santerilli	Tomas Simon	John Polla	Steve Matyos	Mike Petak	Andy Ribar
Frank Stekladicic	Michael Budinsky	Joe Lofesany	Emery Laszlo	Peter Bukovic	Steve Ribar
Joe Yerman	Steven Nartos	Michael and	Steve Soss	Frank Zebrinich	Dudley Electric
Anton Bachany	Mike Popivchak	Anna Kosma	John Ribar	Max W. Steiner	Machine Co
Andy Drobic	Joe and Iren Popivchak	Sam Gaydos	Joe Pofsga	Johann Rolich	W. E. Dudley
John Modic	Tom Zamiska	Geo. Kosma	Andy Kotroco	Frank Jordan	E. T. Norton.
John Novak	Pavel & Sadie Zamiska	Paul Bisko	Sandor Dely		

Kadar želite delnice, potrudite se odrezati tu spodnji kupon in pošljite ga nam v priporočenem (registriranem) pismu in priložite denar ali poštni Money Order.

Ako želite še več natančnosti ali nadaljših pojasnil, tedaj nam pišite ali pa se osebno izglasite v našem uradu v Pittsburghu, Pa.

NAROČILNI KUPON.

Priloženo najdete \$.....za kar mi pošljite	
.....delnic Atlantic Coal Company,	
Inc., po \$50.00 vsaka.	
1 delnica	\$ 50.00
2 "	\$100.00
5 "	\$250.00
10 "	\$500.00
20 delnic	\$1000.00
30 "	\$1500.00
50 "	\$2500.00
100 "	\$5000.00

Atlantic Coal Co., Incorporated

203 Union Bank Bldg., Corner 4th Ave. & Wood Street, PITTSBURGH, PA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Januar 31-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

STOKANJE NE BO POMAGALO.

Člankar v dnevniku "Chicago Tribune" pravi po daljšem modrovanju o lačnih otrocih: "Boli nas, če vidimo lačne može; gledati lačne otroke je pa zoperno." V tem stavku je zlita vsa člankarjeva socialna modrost, kajti rešitev problema vidi le v dobrotvorstvu, in če se je treba odločiti med sestradanim odrasčenim človekom in otrokom, tedaj je zakon samohranitve na strani sestradanega otroka.

Ta hipoteza je popolnoma napačna, kajti zakon samohranitve zahteva v sedanjih časih, da nimamo lačnih odrasčenih ljudi in otrok. Če bi bil poljski pridelek tako plevel, da ne zadostuje za prehranitev vseh ljudi, tedaj bi obveljalo načelo, da moramo skrbeti najprvo za otroke, odrasčeni ljudje pa morajo stradati brez izjeme.

Ali živeža ne primanjkuje, kajti po zadnjih poročilih so žitnice in farmerske kašče še polne žita, tudi hladne shrambe so zvrhane z vsakovrstnim živežem in o primanjkljaju živil se ne more govoriti. Če so lačni in sestradani odrasčeni ljudje in otroci, so vzroki drugje in ne v pomanjkanju živeža.

Če hoče delavec jesti in prehraniti svojo družino, mora delati, da zasluži denar, s katerim kupi življenske potrebščine. Če ni dela ni jela za delavca in njegovo družino. Delavec pa ne odloča, če bo delal ali proti svoji volji počival. O tem odločajo podjetniki, ki lastujejo orodje, tovarne, rudnike, ladje, zemljišča itd. Podjetniki so zopet odvisni od trga, na pr. kako je trg založen z blagom, če bodo delavce poklicali na delo. Ako je trg preobložen z blagom, ne bodo podjetniki proizvajali blaga, ker bi demoralizirali trg, potisnili bi cene blagu doli, kar bi jim povzročilo zgubo. Tako ostanejo podjetja zaprta in delavci doma, dokler se razmere na trgu ne spremenijo.

Torej je v proizvodnem sistemu, da imamo lačne odrasčene ljudi in otroke, in dokler tega sistema ne spremenimo, ne odpravita stokanje in dobrotvornost s sveta lačnih in sestradanih ljudi.

Jokavost ne nasiti nobenega lačnega človeka, dobrotvornost lahko nasiti le del ljudi in še teh ne trajno, ogromna množica pa ostane lačna, dokler zopet tovarniške parne piščali redno in vsaki dan ne kličejo delavcev na delo.

FARMARSKO-DELAVSKA VLADA V SEVERNI DAKOTI.

Pred nekaj dnevi je bilo odprto zasedanje zakonodaje v Severni Dakoti — prve farmerske zakonodaje v Ameriki. Prvič v zgodovini Združenih držav je zakonodajna zbornica v rokah večine farmerjev in delavcev. Severna Dakota je ta država.

Pri zadnjih volitvah je namreč zmagala na vsej črti farmersko-delavska "Nonpartisan League" s programom, ki je docela socialističen. Na volilni listi imenovane lige je kandidiralo tudi več socialistov in bili so izvoljeni. Mnoge krajevne socialistične organizacije in strokovne delavske unije so se združile s farmerskimi organizacijami v "Nonpartisan League" in zmaga je bila njihova na volilni dan.

Liga je izvolila poleg večine poslancev v državni legislaturi tudi governorja in kontrolirala bo vse veje državne vlade, izvzemši pravosodnega oddelka. Liga je imela na glasovnici več radikalnih izprememb v ustavi in volilci so sprejeli vse.

Glavne točke programa "Nestranske lige" so: Podržavljenje žitnih elevatorjev ali žitnic in skladišč za kmečke pridelke; državno zavarovanje proti toči; odprava senata; državni kredit za vojake, ki hočejo posedovati zemljišče in še več drugih političnih, gospodarskih in industrijskih točk, ki jih je citati v minimalnem programu socialistične stranke.

Razume se, da "veliki business" s strahom gleda na Sev. Dakoto. Kapitalisti so storili vse, da bi bili porazili to ligo, pa se jim ni posrečilo. Farmerji v North Dakoti so spoznali, da tvorijo oni in delavci večino v državi, torej spada vlada po vsej pravici njim. In ko so to spoznali, so šli složno na delo in vzeli vlado in zakonodajo v svoje roke — z lahkoto. Zdaj bodo pokazali, česa so zmožni. Kdaj pridejo do tega spoznanja farmerji in delavci v ostalih državah?

OBRAVNAVA O BERGERJEVEM PRIZIVU ZA NOVO OBRAVNAVO.

Chicago, Ill. — Zagovorniki Victor Bergerja, izvoljenega kongresnika v Milwaukee, in drugih socialistov, spoznatih krivim zarotam za oviranje vladnih vojnih priprav, so vložili priziv za novo obravnavo: odnik Landis je poslušal vzroke in zaslišal priče o tej stvari. Kot priča je bil zaslišan tudi Thomas C. Nixon, izumitelj, stanujoč na Monticellovi cesti št. 4858. Sodnik Landis je po zaslišanju priče preložil obravnavo na 3. februarja. Če bo takrat odklonjena nova obravnavo, bo izrečena obsodba.

Porotnik Nixon je tajil, da je napravil zapriseženo izjavo z ozirom na nerednosti pri obravnavi, kot je trdil zagovornik William A. Cunnea. Advokat je pokazal sodniku kopijo zaprisežene izjave in je rekel, da jo je Nixon napravil pred notarjem in v njegovi navzočnosti.

Ko je Cunnea pokazal zapriseženo izjavo, je Nixon segel po nji, da jo spravi v svoj žep. Advokat je zahteval, da se mu kopija vrne. Sodnik Landis je vzel zapriseženo izjavo in je pridržal kot dokaz za vlado.

Sodnik Landis je pričel izpraševati Nixona, ki se je poslužil v ustavi zajamčene pravice, da ne odgovarja na vprašanja, ker lahko z njimi obožuje sebe, če drugi porotniki izjavljajo, da ni res, kar je v zapriseženi izjavi.

Po teh besedah je sodnik izročil izjavo Nixonu, ki je potem priznal, da je napravil izjavo. K temu je pridjal, da ni vedel, da mora biti izjava zaprisežena.

"Ali ste vedeli, da ste izjavo napravili pod prisego?" je vprašal sodnik Landis.

"Ne, nisem. Nikdar nisem imel namena prisesti", je odgovorila piča.

"Ali je izjava resnična?" je vprašal sodnik.

Nixon je konferiral s svojim advokatom Bruinom in nato je odklonil odgovor.

Zaslišan je bil A. E. Bartholomew, živinski kupec iz Wheatona, Ill., in član porote, ki je spoznal oboževanje krivim.

Sodnik Landis je citiral iz izjave in vprašal pričo, če ni slišal William Streeterja, zveznega podmaršala, ko so sedeli v neki sobi hotela "Great Northern", kako je vprašal porotnikov udaril s pestjo po mizi in dejal: "Vsak teh — mož, proti katerim se vrši obravnavo, je kriv, in če bi jaz imel kaj reči, bi obešil vse."

"Ne", je rekel Bartholomew.

Sodnik je zastavil še več takih vprašanj iz izjave, ki so zasoljene s prav masnimi besedami, ki se ne dajo zapisati. Priča je odgovarjala, da ni slišala takih opazk.

Max Halif, pisar pri advokatu David D. Stansburyju, je pričal, da je Nixon napravil izpoved pred njim, ki jo je on spisal s pisalnim strojem. Izjavo je izročil Nixonu, ki jo je citiral in napravil popravke na nji. Halif je izjavo zopet prepisal s izvršnimi popravki. Sodnik je vprašal Halifa, če je Nixon prisegel pred njim pravilno, in Halif je pritrdil.

Sodnik je poklical Nixona in ga ponovno vprašal, če je slišal Streeterja udariti ob mizo in da je rekel, da je Berger — lažljiv Nemeč in če bi on imel kaj reči, da bi jih vse obešil?

Nixon je odgovoril: "Razumel sem, da je govoril tako in zahteval sem, da naj ne govori tako in na mojo zahtevo, ni tega več storil. Saj tisti dan ni tega več ponovil."

Nixon je dejal, da so morali porotniki, ki so sedeli blizu njega, slišati Streeterjeve besede.

Sodnik je vprašal zopet Nixona, če je izjava resnična in priča je odgovorila, "da je resnična v celoti in po stvari, toda fraze so mogoče malo drugačne."

Na vprašanja advokata Cunnea je Nixon izpovedal, da je šel Streeter trikrat po žganje za porotnike, ki so bili nastanjeni v hotelu "Majestic".

Zvezni pravdnik Clyne je ugovarjal, da se zanese v zapisnik, da je Streeter hodil po žganje, češ, da je to brez pomena.

"Kaj!" je vzkliknil sodnik Landis, "vi želite reči, da je bilo dobro žganje brez pomena?"

Nixon je nadaljeval in izpovedal, da je nekoč plačal kvart žganja, ki ga je kupil Streeter. Ob neki drugi priliki je porotnik Seldon Walter dal za žganje. Drugikrat je zopet neki drugi porotnik plačal žganje.

LEGISLATURNA ZBORNICA PROTI POMILOŠČENJU PREPRIČANIH NASPROTNIKOV VOJAŠKE SLUŽBE.

Topeka, Kans. — Legislaturna zbornica je sprejela resolucijo, v kateri protestira proti vojnemu departamentu, ki je pomiloštil 113 prepričanih nasprotnikov vojaške službe.

Ti nasprotniki vojaške službe so nasprotovali vojaški službi, ker jih njih vera uči, da je greh, če človek nosi orožje in se z njim bojuje proti drugim ljudem.

POSLEDICE VERSKE BLAZNOSTI.

Philadelphia, Pa. — Sredi mesta je divjal človek, ki si je nadel ime "Omega, sin Jezusa Krista", da so ljudje prestrašeni bežali na vse strani. V vsaki roki je držal samokres in streljal. Preden ga je prijel policaj na motorekiju, je blaznež ustrelil tri osebe in ranil pet drugih.

Po izjavi policije je človek verski blaznež. V njegovi glavi se je rodila ideja, da mučijo duh njegovega očeta v električni centrali. V nji je ustrelil prvi žrtvi. Ko je prihitel iz elektrarne, je bežal po ulici, za njim so pa drli ljudje in policaji. Dva bloka proč od elektrarne je naletel na policaja Denigalla, ki je stal sredi ceste in dajal znamenja voznikom. Blaznež je planil nanj z divjim krikom, oddal je nekaj strelcev in policaj se je zgrudil smrtno zadet. Končno sta ga zajela policaja na motorekiju Knox in Heron. Blaznež je pomeril proti njima in sprožil. Knox je bil smrtno zadet, strel, oddan na Herona, je pa zgrešil svoj cilj. Zdaj je ustrelil Heron in zadel blazneža v nogo. Po oddanem strelu je planil na blazneža in ga pobil na tla. Ljudje so hoteli linčati blazneža, toda policaja ga je rešila iz ljudskih rok in odpeljala v bolnišnico.

MESAR SLIKA ŽIVINOREJCE KOT PROFITARSKEGA POLIPA.

Washington, D. C. — Edward Morris, predsednik mesarske tvrdke Morris & Co., je izjavil pred zborniškim odsekom za meddržavno in tujezemsko trgovino, da imajo živinorejci večji dobiček in mesarji. Morris je trdil, da so vsi čla "Zveze ameriških živinorejcev" milijonarji. Te milijone so si pridobili iz živinoreja.

Odeček je dognal, da Morris prejema 70.000 dolarjev letne plače, dasiravno je star šele pet in dvajset let. J. Ogden Armour je v minulem tednu pristal, da prejema \$25.000 plače na leto, mesar Louis P. Swift pa \$50.000.

OSEMURNI DELAVNIK PRI TVRDKI SEARS-ROEBUCK.

Chicago, Ill. — Tvrška Sears-Roebuck je uvedla osemurni delavnik za vse uslužbence. Do sedaj so delali uslužbenec 8 ur in 45 minut dnevno. Sedaj bodo pričeli delati ob osmih jutraj in bodo delali do 4:45 popoldne. Opoldne bodo imeli 45 minut odmora. V soboto prenehajo z delom opoldne.

SLOVENEČ PADEL NA FRANCOŠKEM BOJIŠČU.

V Franciji je padel na bojišču rojak Max Jelovčan, član društva "Trdnjava", št. 10 SNPJ, rojen v vasi Murava, občina Javorje nad Škofjo Loko na Gorenjskem, dne 8. oktobra lanskega leta.

V Združene države je prišel pred devetimi leti in je ves čas bival v Rock Springsu, Wyo., odkoder je bil pozvan k vojakom konec meseca maja lanskega leta.

Zadnje pismo je pisal 25. septembra l. l. svojem, v katerem je poročal, da je zdrav in da se počuti dobro. Od tedaj ni bilo nobenega poročila več, dokler ni bilo poročeno o njegovi smrti v dnevniku "Denver Post". Čez nekaj časa pa dobil John Vederbač, gl. tajnik SNPJ, uradno poročilo od War Departmenta, Washington, D. C., da je Max Jelovčan padel na bojišču 8. oktobra 1918.

Za njim žaluje celo društvo "Trdnjava" kot za dobrim in zvestim članom. Pokojni junak zapuša v starem kraju mater in tri brate, tukaj pa enega brata, Johna.

John Omejec, njegov prijatelj (Opomba ured.—Njegove slike niso mogli priložiti v današnji številki, ker je prišla prepozno).

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVRŠNAVALNI ODBOR:

August Aučin, Mary Aučin, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Elin Kristan, Math. Pogorelec, J. N. Rogelj, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ivan Krešič, J. Kvartič, Joško Oven.

CENTRALNI ODBOR DO NOVEGA KONSTITUIRANJA:

John Ermenc, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravljica, Jacob Muha, K. H. Pogodič, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Šava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrioh, Štefan Zabrac, John Kalan, Anton Žlogar, Louis Truger.

Vsa pisma in denarne pošiljke naj se pošiljajo na sledeči naslov:

ANTON J. TERBOVEC, 3637—3641 W. 26th St., Chicago, Ill.

KAJ BO Z VAMI, VI MEJNIKI ŠTIRJE?

Čigava Indija? Čigav Bagdad? Kdo strelja naj, obeša v Teherani? Kdo nadzoruj molitve po Balkani? Kam z zlatim ključem carigradskih vrat?

Razpregel zemljevid je diplomat: Tovorov polni, glej, vsi oceani, zakladov nakopičeni pristani — Komu zemlje in morja blagodat?

I jaz razgrnem pred seboj papirje: glej — rodna zemlja, naša draga prst! Ko drugi se borijo za vseмирje,

boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst? O, kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?

Oton Zupančič.

Krasni sonet Otona Zupančiča, katerega je spisal navdahnjeni slovenski pesnik leta 1908 in v katerem povprašuje: "Kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst?" bi moral podžgati iskro ljubezni v vsakem Slovenu in Slovenki do svoje rodne grude. Kakor prerok, ki vidi v bodočnost, rayno tako je Zupančič videl, da preti velika nevarnost naši domovini; videl je v duhu mirovne konferenco v Parizu; kjer sede diplomati pri zeleni mizi z zemljevidi v rokah in rišejo in delajo meje novih, iz razvalin vstajajočih narodov. In pri tej priliki ga prešine skrb, kaj bo storil slovenski narod, da varuje in brani svojo "drago prst".

Kaj bo z vami, vi mejniki štirje, Celovec, Maribor, Gorica, Trst? Well, rojaki, ni treba še podrobneje pisati, kaj se bo zgodilo s temi štirimi mejniki. Naše slovensko časopisje vam je na široko in dolgo pripovedovalo, kako velika nevarnost preti Trstu, Gorici in Celovecu. Ako bo italijanska propaganda uspešna, potem si lahko mislite, da ne bomo izgubili samo Gorice, Trsta in Celoveca, temveč nam bodo ugrabili vso Istro, vso tržaško okolico, Goriško, večji del Notranjske in Gorenjske, jugozapadni del Koroške, hrvaško primorje z Reko, vso Dalmacijo in morda tudi kos Hercegovine; v kratkem povedano, ugrabiti hočejo vse primorske kraje in izključiti Jugoslovane od Jadranskega morja; hočejo nas ekonomsko in industrijsko ubiti. In če se posrečijo italijanskim imperialističnim politikarjem, aneksionistom in iredentistom njihovi načrti, potem je naša narodna smrt tako gotova, kakor čitate tele vrstice.

Kaj bo z našimi mejniki? Težko je odgovoriti na to vprašanje, dragi rojaki, kajti edino vi daste lahko na to odgovor. Težko je prerokovati, toda nikar ne obupajmo, pozabimo momentalno na vse naše spore in odgovorimo pesniku Zupančiču, ko vprašuje: "Narod, ali boš v duši čvrst?", da bomo ne samo v duši, temveč tudi dejansko; odgovorimo s takim glasom in v tako odločnem tonu, da nas bo slišal ves svet.

Od odgovora, ki ga bo dal vsak Slovenec, vsaka Slovenka, da, vsak Jugoslovani, bo v veliki meri odvisna naša usoda.

Slovensko Republičansko Zdrženje, ki stoji na braniku slovenske zemlje, na braniku pravice Jugoslovije in Jugoslovancev, je dobilo od gotovih višjih vplivov njih krogov zagotovilo, da ni še prav nič zamujenega. Povedalo se mu je, da je treba žive agitacije, dela, protestov, boja, propagande in zopet dela in poštovanosti, predvsem pa velikega kapitala, da bo delo čim uspešnejše, da bo rezultat boljše, da ostali svet prepričamo o naših pravičnih zahtevah in eventualno rešimo "drago prst" robstva in tuje vlade.

Vidite, kapital je prvi, ki bo omogočil boj za pravičnost, ki bo omogočil, da seznanimo svet in mirovno konferenco o naših pravičnih zahtevah in imperijalističnih aspiracijah naših sovražnikov.

Prijatelji, svoboda je draga reč in ustrahiti se ne smemo nobenih žrtv, da isto dosežemo kot narod. Narodni izdajalec je tisti, ki se bo branil žrtvovati po svoji močnosti za svobodo tistega naroda, iz katerega izhaja. Podel nevaležnež je tisti, ki ga ne briga usoda njegovega naroda, ki mu je dal življenje; in veleizdajalec je tisti, ki bi se drznil dvigniti glas proti akciji ali kakoršnekoli delu, ki bi eventualno prineslo svobodo in neodvisnost tlačnemu narodu, ki bi mu priporilo pravice, ki mu gredo po božjih in naravnih zakonih.

In ker so načela Slovenskega Republičanskega Zdrženja tako jasna in tako demokratična in ker je vse delo te organizacije osredotočeno v obrambo jugoslovanskih pokrajin in popolne svobode Jugoslovancev, zato ta organizacija uživa nepreprečljivo zaupnost naroda, zato naši rojaki v starem kraju, ki zro v žarke zarje svobode, z vsem zupanjem polagajo vse svoje upe v ta načela in pomoč, katero jim daje Slovensko Republičansko Zdrženje.

Rojaki, ali vam ne zaseka globoko rano v vaše rodoljubno srce vsaka vest in časnikarsko poročilo, iz katerega vidite, na kak banditski način postopa narodni sovražnik z Jugoslovanci; kako brezobzirno tepta v blato naše narodne zavode in prapore, kako sovražna soldatska ropa domove in svetišča, kako trpinči našo nedolžno dečo, naše onemogle starčke, žene in dekleta?

In če ta narodni sovražnik postopa tako z nami že sedaj, ko še nima nobenih garancij, da bo okupirano slovensko zemljišče njegova last, kaj bo šele potem, če nas v resnici dobi v svojo pest?

Rojaki, postavite se v duhu na slovensko grudo, na Notranjsko na primer, ali v slovensko Gorico, Trst, okolico, kjer sedaj brutalno vlada italijansko kopito in podivjanost. Poglejte okoli sebe, ozrite se na brezpravne, bedne in zaslužene brate, sestre, očeta, mater, morda čeno in otroke. Pomislite koliko so že pretrpeli pod bičem Avstrije in kaj jih čaka sedaj pod drugo tujo vlado, ki menda ne bo nič boljše od avstrijske. In potem pa stopite sem na svoboda tla in primerjajte zlato svobodo s suženjskim jarmom.

Katero bi si volili in koliko bi bili pripravljeni žrtvovati za zlato svobodo? Dali bi vse ...

Slovensko Republičansko Zdrženje sedaj zbira fond milijon dolarjev — ne zase, se manj pa zato, da bi imelo par tujih svitlen stolčkov ali pa masne službe, temveč za osvoboditev Jugoslovancev, za obrambo naših pravic, za svobodno Jugoslavijo, v kateri bo zarja svobode vsem brez razlike enako svetila, za udejstvitev vseh 14. Wilsonovih načel, za demokracijo vsega sveta.

CHICAGO, ILLINOIS

IZ GLAVNEGA URADA.

IZ GLAVNEGA URADA PREDSEDNIKA.

Kakor je razvidno iz zapisnika, katerega del prinašamo v današnji številki "Prosveta", se je vršila izredna seja glavnega odbora dne 23.—24. t. m.

Marsikateri član bo radoveden, zakaj je bilo treba izredne seje, posebno, ko je poteklo komaj do treh mesecev, odkar se je vršila sedma redna konvenca S. N. P. J., ki je rešila vse prošnje, pritožbe in druge važne zadeve. Mogoče je, da bodo nekateri člani raditega nezadovoljni, zato opozarjam brate in sestre, da zapisnik pazno čitajo in se prepričajo, kaj in o čem je sklepala seja glavnega odbora.

Iz zapisnika je razvidno, da se je v glavnem uradu nahralo veliko važnih reči, ki so tirjale nujne rešitve in s katerimi nismo mogli nadalje odlašati. Zadnja konvenca je spremenila pravila, tako da spada večina teh reči med temi, ki so pomanjkljiva in v nekaterih točkah zelo nejasna, samo v področje letne seje, ki se ima pa vršiti še le meseca julija. Da nam je mogoče naprej poslovati in da se ognemo mogočim zlim posledicam, sem bil takorekoč primoran sklicati izredno sejo glavnega odbora, katere je vzela v pretes in temeljito razpravo vsako posamezno zadevo in rešila vse, kakor je bilo mogoče najbolje in najpravičnejše pod danimi razmerami, kar upam, da bo v splošno zadovoljstvo članstvu.

Vincent Cankar, gl. predsednik.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA S. N. P. J.

Sedma redna konvenca S. N. P. J. je ustanovila izobraževalni sklad za dijake, člane jednote, da se iz njega plačuje njih asessment. Iz resolucije je razvidno, da do rešene podpore so opravičeni le dijaki, ki se hočejo posvetiti višji in poklicem in ki stopijo v javne univerze. V ta namen se odračuna le, od člane mesečno iz upravnega sklada.

Vai dijaki člani jednote naj takoj pišejo na svoja društva, da društvo založi za njih asessment za mesec februar iz svoje blagajne, zraven pa naj položi račun, da se jim povrne založena svota. Ta transakcija je potrebna radi kontrole. Če noče društvo položiti računa vsak mesec, lahko ga predložijo vsaka dva ali tri mesece.

John Verderbar gl. tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA BLAŽAJNIKA.

Na mnoga vprašanja članov, kaj je z njihovo bolniško podporo, odgovarjam, da nam je inflanca popolnoma izpraznila sklad bolniških podpor in ne morem odposlati podpore, dokler ne pride "cash" v blagajno. Napisanih je bilo 800 čekov v znesku nad \$22.000,00, vse pripravljeno za odposiljatev. Razpošljem pa jih šele, ko dobimo mesečni asessment od vseh ali vsaj od večine društev. Vsem članom je ali bi moralo biti dobro znano, da je bil bolniški sklad že davno v slabem stanju, "flu" nam ga je pa popolnoma posušila. Ko bo zopet kaj evenka v bolniškem skladu, bomo pa plačali.

Društvene uradnike prošim, da pojasnijo to stvar na sejah članom, kateri vlad enega ali drugega vzroka ne bi čitali tega pojasnila v listu. Dan za dnevom namreč prihajajo name in na bolniškega tajnika vprašanja, kaj je z bolniško podporo. Prošim članstvo pri vseh logovih, naj vpošteva izredni finančni položaj, v katerem se nahajajo vse podporne organizacije in malo potrpi. Vsek bo dobil, kar mu gre ampak dokler nimamo denarja v bolniškem skladu, ne moremo plačati.

Toliko na znanje društvenim uradnikom in članom S. N. P. J., da ne bo nepotrebnega vpraševanja.

Anton J. Terbovec, gl. blag.

IZ GL. URADA S. N. P. J.

Cenjeno članstvo: "FLU" kateri je razsajal po naših državah, ni prizanesel članom in članicam S. N. P. J. Skoraj brez izjeme je obiskal vsako hišo. Da je ta razsajajoča inflanca bila neke vrste kolera, je dokaz, da je umrlo nad 200 članov in članic na posledicah inflance.

Člani pa, kateri so bili tako srečni, da niso bili v vojni in v boju s to nesrečno boleznijo, katere je

enostavno prišla kot posledica svetovnega klanja za svobodo vsega človeštva, upam, da so pripravljeno plačati račun za dolgove v bolniški sklad.

Je resnica, da je v smislu pravil določen višji asessment v bolniški sklad in je odtrgana podpora za prve 3 dni bolezni, poleg smo imeli še 25e izredne naklade v mesecu januarju. Vse to je kaplja v jezero v primeri z ogromnim deficitom v mesecu januarju.

Bolniški morajo prejeti svojo podporo, do katere so opravičeni: da se pa točno in redno nakaže podpora, je treba denarja. Do 15. jan. t. l. smo že izplačali okrog \$51.000,00, do 23. jan. t. l. je prišlo nakaznice za \$31.000,00 za izplačilo, ali skupaj za \$82.000,00 samo v januarju, dočim znašajo dohodki okrog \$23.000,00 v januarju. Upoštevajoč, da naklade so 25e na dolar dnevne zavarovalnine ne zadostuje, je glavni odbor na izredni seji 23. jan. sklenil, da se s 1. februarjem pobira po 50c naklade na vsak dolar dnevne bolniške zavarovalnine in sicer toliko časa, dokler ne preostane eden mesečni asessment v bolniškem skladu.

Gl. odboru je znano, da izredni asessment povzroča nezadovoljnost med članstvom, ampak pomagati ne more, kajti člani zahtevajo svojo podporo. Iz šestmesečnega računa je razvidno, da je nekaj čez \$2.000,00 deficit; deficit bi znašal okrog \$35.000,00 dne 31. decembra 1918, če bi izplačali vse nakaznice, toda valed primanjkljaja v bolniškem skladu smo jih morali pridržati do meseca januarja 1919.

Izredni asessment mora plačati vsak član in članica jednote, drugače ne more plačati rednega. Izredni asessment plačajo vsi, ki so smatrani sprejeti v mesecu januarju, oziroma, ki stopijo v društvo pred 25. januarjem 1919.

Tajnikom in tajnicam, ki so pisмено vprašali gl. urad glede bolniške podpore za bolne in delane, zmožne člane, naznanjam, da so jo v smislu pravil in zaključka izredne seje gl. odbora dne 23. jan. 1919 deležni vsi, ne glede na to, kdaj jim je potekla redna podpora.

Bolniški morajo biti naznanjeni društvenemu odboru in se ravnati natančno po jednotlivih pravilih.

Paul Berger, tajnik bolniškega oddelka.

SEJA GL. UPRAVNEGA ODBORA.

12. decembra 1918.

Navzoči: Kuhelj, Verderbar, Terbovec, Zavertnik in Molek.

Br. podpredsednik otvori sejo, Zapisnik prejšnje seje prečitan in sprejet.

Br. gl. tajnik poroča:

Od 1. oktobra do danes je umrlo nekaj čez 200 članov naše jednote, to je več kakor normalno v dveh letih. Največ jih je umrlo seveda za špansko inflanco. Društva ne morejo imeti sej valed inflance in voliti odborov za prihodnje leto kot zahtevajo pravila. Se sklene, da stari odbori poslujejo toliko časa pri prizadetih društvih dokler so seje prepovedane. Banka, na kateri je naložen enotni denar, je pri volji dati poročstvo v znesku \$50.000 za nadaljno poslovno dobo in sama plača premijo.

Pisalni papir in kuverte za društva so naročene v tiskarni "Slovenije" v Milwaukee, ki je dala najcenejšo ponudbo.

Nova pravila se tiskajo v 30.000 izstih, kar bo vsekakor zadostovalo do prihodnje konvence. Stroj jih je navadno vselej zmanjkalo in drugi natis pravil je bil zelo drag. Prevod hrvaških pravil se ni preskrbel in treba je še iskati prevajalca.

Gld. Tili Versčaj je delal v gl. uradu štiri tedne ob času konvence. Gl. tajnik ji je plačal po \$10 tedensko in to plačo je tudi zaslužila, ker je dobra delavka. — Gl. upr. odbor odobri to plačo.

Pravila mladinskega oddelka so izvršena. Gl. upravni odbor je bil poveril sestavo teh pravil gl. tajniku, ki je dela izvršil in zdaj smatra, da je deležen plačila za to delo. — Se sklene, da br. Verderbar predloži račun za to svojo delo na letni seji gl. odbora.

Fr. Hren Co., ki je dala pleskarja za čedenje prostorov v poslopiju jednote, ni dala odgovora na sklep gl. upr. odbora, da pojasni, zakaj ni imel pleskar unijske karte, toda lastnik trdi, da je sam osebno izjavil, da je delavec hotel začasnó unijsko karto ob času, ko je delal v poslopiju. Račun za pleskanje znaša \$462 in stene so trikrat prevlečene z barvo; druge

trdke so računale več za samo dvakratni prevleček. Jednota je torej dobro delo za to ceno. — Stvar se vzame na znanje in gl. upr. odbor je zadovoljen s pojasnilom glede unijske karte.

Dalje poroča br. Verderbar o sledečih društvenih zadevah:

Št. 75, Roslyn, Wash. — Članica Josipina Tomić, ki trpi na jetiki, je po nasvetu zdravnika odšla v Fresno, Cal., da si poišče zdravje in jednota ji je plačala vožnjo po pravilih. Zdal pa je članica piše, da je po nasvetu zdravnika v Fresno odpotovala v Silver City, New Mexico in zahteva povrnitev nadaljnje vožnje v znesku \$45. — Se sklene, da članica pošlje izkaz od zdravnika v Californiji, ki ji je svetoval iti v New Mexico, predno dobi povračilo.

Št. 362, Carlinville, Ill. Društvo je poslalo iniciativni predlog za črtanje sklepa zadnje konvence glede državljanstva društvenih odbornikov. — Društvo se pojasni, da naj predlog iniciativa po Novem letu, ko bodo nova pravila v veljavi.

Št. 86, — Chicago, Ill. — Društvo "izreka nezaupnico" sedmi redni konvenca, ki je povabila dnevne delegat in dala delegatske pravice upravitelju glasila. — Društvo se naj pojasni, da je konvenca sprejela dotične sklepe postavno in gl. tajnik ima potrdilo od državnega zavarovalniškega komisarja v Springfieldu, da je vse v redu.

Št. 265, Southview, Pa. — Br. Jože Ambrozič poroča, da je po sklepu konvenčne pritožbenega oddelka obiskal sestro Mary Perešuti pri omenjenem društvu dne 1. decembra in doglal je, da je imelo društvo oziroma gotovi člani z njo velike stroške. Članica trdi, da je slepa in na zahtevo gl. upr. odbora je bila specijelno preiskana. Račun te preiskave znaša \$66. Ker se je zdel gl. upr. odboru račun pretiraj, ga je zadržal, ali br. Ambrozič priporoča, da se izplača, ker so prizadeti člani res imeli navedene izdatke. — Se sklene, da se račun izplača.

Št. 123, Panama, Ill. — Društvo piše v zadevi br. Johna Špiljarja, ki se ponovno obrača na gl. odbor za povrnitev stroškov njegove zdravniške preiskave. Stvar je bila na konvenciji, toda odbor za pritožbe je zadevo vrnil gl. odboru. Račun preiskave znaša \$45,07. — Se sklene, da se zadeva pošlje br. Vinc. Cankarju, da jo preišče.

Št. 286, Moline, Ill. — Društveni tajnik piše, da ni društvo zadovoljno, ker je prejelo le \$135 namesto \$150 v zadevi posmrtnine. J. Tomažiča. — Gl. upr. odbor ostane pri svojem prejnjem sklepu.

Št. 50, Clinton, Ind. — Društvo prosi, če bi bilo mogoče kaj pomagati članu Mike Musieu, ki je v slabem položaju. Član je bil obstreljen na javnem prostoru in društvo mora pojasniti, zakaj je odklonilo podporo.

Št. 23, Darragh, Pa. — M. Hrvat je bolan in bi se rad dal fotografirati z X-zarkli, pa zahteva, da jednota plača stroške. — Se mu pojasni, da jednota ne plačuje za take stvari.

Št. 60, Lloydell, Pa. — Društvo zahteva, da jednota povrne stroške preiskave v zadevi člana Aleks. Parkoviča, ki je pri vstopu v jednoto navedel napačno starost. Član je bil bolan, toda bolniška podpora mu je bila ustavljena. Račun preiskave znaša \$3. — Se sklene, da se račun izplača, vrnjena bolniška podpora gre pa nazaj v bolniški sklad.

Frank Adler ponovno prosi za odpravnico. Predložena zdravniška izjava se glasi, da ima član vnetje hrbtenice. — Zadeva se odloži do letne seje.

Št. 30, Fleming, Kans. — Društvo zahteva, da gl. odbor pooblasti br. Bratkoviča, ki naj uvede posebno zdravniško preiskavo br. Antona Arha, čigar bolezen se zdi društvu sumljiva. — Se ugodno odloži.

Št. 31, Clengo, Ill. — Sestra Mary Košak je v javni bolnišnici za tuberkulozo, toda uprava bolnišnice noče izpolniti podpisati bolniške nakaznice. Na ta način sta zadržani že dve bolniški nakaznici. Soprog članice ima velike stroške in bi rad dobil podporo brez zdravniško potrjene nakaznice. — Se sklene, da se podpora v tem slučaju izplača.

Št. 101, Grays Landing, Pa. — Društvo je obžalo br. Val. Lazarja, da je bil stavekokaz ob času stavek v Colorado. Član je pristopil k društvu št. 297 v Ratonu, N.

M in pozneje je prestopil k št. 101; on se izgovarja, da ga je prvo društvo sprejelo brez vsakih ovir. — Društvu se pojasni, da naj postopa s članom po novih pravilih.

Št. 39, Chicago, Ill. — Br. John Erčul zahteva povrnitev operacijskih stroškov za odrezanje noge. — Po pravilih se odkloni.

Št. 131, Chicago, Ill. — Društvo zahteva pojasnila, zakaj ne dobi br. Fr. Zavertnik prikrajša ne podpore v znesku \$25,00, katero mu je prisodil gl. porotni odbor. Br. Verderbar pojasnjuje, da je konvenčni pritožbeni odbor po njegovem mnenju zavrgel vso zadevo br. Fr. Zavertnika, torej tudi omenjeno podporo. — Br. Jože Zavertnik omeni, da je pritožbeni odsek rešil le zadevo gl. upr. odbora, ni pa zavrgel odloke gl. porotnega odbora. — Br. Verderbar predlaga, da zadevo reši gl. odbor na bližajoči se letni seji. Sprejeto.

Ernest Cvetič od št. 191 in Marko Kovačević od št. 52, sta prešla že vso bolniško podporo, pa sta še ozdravljiva in v slabem položaju, dobila vsak po \$25 izredne podpore.

Končno poroča br. Verderbar, da nova pravila nalagajo gl. tajniku izdelanje načrta za okrožja gl. bolniškega odbora. Stvar sicer spada v področje novega gl. odbora, ali ker novi odbor prevzame uradne posle 1. januarja, je pripravil dotični načrt, ki se glasi:

j-j-užod-1-ied.

Centralno okrožje pod nadzorstvom predsednika gl. bolniškega odbora Pavla Bergerja, s podrejenimi društvi v državah Illinois, spodnji Michigan, Indiana, Missouri, Iowa, Kentucky in Wisconsin.

Vzhodno okrožje pod nadzorstvom Ant. Radiška in R. Pleterška s podrejenimi društvi v državah Ohio, Pennsylvania, New York, New Jersey in West Virginia.

Zapadno okrožje, severozapadni del pod nadzorstvom Leo Kukarja s podrejenimi društvi v državah gornji Michigan, Minnesota, Montana, Idaho, Washington, Oregon in British Columbia v Kanadi. — Zapadno okrožje, južnozapadni del pod nadzorstvom J. Šuljarja s podrejenimi društvi v državah Kansasa, Arkansasa, Oklahoma, Texas, New Mexico, Colorado, Arizona, Utah, Wyoming in California.

Načrt se sprejme provizorično in pod pogojem, da ga gl. tajnik ponovno predloži gl. odboru na letni seji, ki naj potrdi stvar.

Fr. podpredsednik zaključil sejo.

Jos. Kuhelj, podpredsednik.

Ivan Molek, zapisnikar.

I. LETNA SEJA GLAVNEGA ODBORA S. N. P. J.

dne 23. januarja 1919.

Navzoči so sledeči gl. odborniki: Vincenc Cankar, Anton Hrst, John Verderbar, Anton J. Terbovec, Matt Petrovič, Jacob Ambrozič, Josip Kalan, Josip Ambrozič, John Underwood, Frank Somrak, Paul Berger in L. Kukar.

Predsednik Cankar otvori sejo ob deveti uri dopoldne, s primernim, kratkim nagovorom in konstatira sklepčnost, ker je navzočih 12. glavnih odbornikov. Zapisnikarjem je bil predlagan in soglasno izvoljen br. Anton J. Terbovec. Brat glavni tajnik poroča, da zapisnik zadnje seje starega glavnega odbora, ki se je vršila meseca decembra, še ni bil potrjen, ker ga baže zapisnikar ni imel časa takoj po seji prečitati, kakor je bilo prej nameravano. Po debati se sprejme predlog, da se obvesti br. Kuhelja, bivšega podpredsednika, da naj pride in bo tudi navzoč, ko se bo čital in potrdil zapisnik zadnje lanske seje glavnega upravnega odbora.

Urednik Prosvete želi nato besede, da zamore podati svoj referat. Protipredlog, da naj pride urednikov referat pozneje na vrsto, je bil odklonjen in sprejet predlog, da zamore br. Zavertnik podati svoje poročilo takoj. — V svojem poročilu priporoča br. urednik, da bi se dali vsi dosedanjí letniki Prosvete vezati in se pošlje iste v mestni arhiv v Ljubljano, v arhiv, da dobijo na Slovenskem prave pojme, kaj in kako se je delalo v Ameriki zanje. Priporoča nadalje, naj tiskovni odbor stori potrebne korake za izdajo mladinskega lista, o katerem se je sklenilo na zadnji konvenciji. Nadalje poroča, da sta oba pomožna u-

rednika vložila prošnjo za ponovno nastavljenje, priporoča, da se ju ponovno nastavi in ako prosita za povišanje plač, da se jima ugodí. Poroča še glede nekkih drugih zadev, ki so bile urejene pred tiskovnim odborom, v katerega področje spadajo. Poročilo br. urednika se vzame na znanje.

Brat glavni tajnik pojasni navzočim odbornikom zakaj smo smatrali potrebno, da se skliče celokupen glavni odbor za to sejo. Nova pravila so tako nejasna in zmešana, da jih bo moral odbor v mnogih točkah takoj na prvi seji tolačiti, ker sicer ne vemo kako poslovati, da bo prav. Po kratki debati je bil soglasno sprejet predlog, da se odobri aplikacije te izredne seje glavnega odbora.

Nato poroča glavni tajnik, da je inflanca popolnoma uničila naš bolniški sklad in bo treba nekaj ukreniti, da se istega zopet spravi v življenje. Zadnja seja glavnega upravnega odbora je naložila 25e izrednega asessmenta na vsak dolar dnevne bolniške podpore, za mesec januar, današnja seja pa mora ukreniti nekaj drugega, ker s temi 25c bo silno malo pomagano. Bolniški tajnik poroča, da je bilo samo v mesecu januarju vposlanih okoli 2200 bolniških nakaznic in da je za izplačati nekako \$82.000,00 na bolniški podpori. Stavljem in sprejet je bil predlog, da se naloži 50c izrednega asessmenta na vsak dolar dnevne bolniške podpore in da ostane ta izredni asessment toliko časa v veljavi, da bo pokrtil ves deficit v bolniškem skladu in da bo ko konci leta enomesečni bolniški asessment v rezervi, kot zahtevajo pravila. — Brat glavni tajnik poroča nadalje, da imamo za izplačati okoli 53.000,00 na smrtninah in ker ni denarja na čerkovnem računu, priporoča, da bi se prošlo za 40 ali 50 tisoč dolarjev bondov. (Ker imamo bonde, ktere smo pred leti kupili precej pod nominalno ceno, bomo napravili še vseeno nekaj dobička na njih. Po vsestranskem pojasnilu se sprejme predlog, s katerim se pooblasti br. predsednika, tajnika in blagajnika, da to stvar urejijo, kakor mislijo, da je najbolj prav.

Predlog stavljen in sprejet, da se ves sklad izrednih podpor prenese v bolniški sklad, ker bodo bolniki kateri je potekla enoletna podpora in so še bolni, prejeli še naprej bolniško podporo in sicer iz bolniškega sklada. Sklenjeno je bilo tudi, da se iz ravno istega sklada plača smrtnina za pasivni člani-vojaki, ktera znaša le nekaj stotakov, ker se ne splača za te posebej razpisati izredni asessment.

Vprašanje je nastalo sedaj, da li se polovična podpora izplačuje vsem starim, delanezmoglim članom-bolnikom, ali samo onim, ki so zboleli po 31. dec. 1918. Po vsestranskem debati je bil soglasno sprejet predlog, da se plača vsem, torej tudi onim, ki so oboleli predno se sedanja pravila stopila v veljavo. Podpore so deležni začeti s 1. januarjem 1919.

Brat glavni tajnik želi imeti pojasnilo, kako naj se razume točka pravil, po kateri se plača vožnja na sušici bolnim članom, ki si gre do iskat zdravje v boljše klimo. Sprejet predlog, da se plača vožnja samo enkrat in samo v eno stran, ne izven Zedinjenih Držav in seveda le v kraj, ki ga priporoča zdravnik.

Na razpravo pride zadeva bolniških nakaznic dotičnih bolnikov, ki se zdravijo v različnih sanatorijskih in drugih podobnih zavodih. Sprejet predlog, da se vpošteva društvena izjava, v slučaju če se za listine takih bolnikov ne more dobiti zdravniškega podpisa.

Stavljen in sprejet je bil predlog, da se za umrli člani-sameci (za samca se smatra vsak član ali članica, ki ne živi z družino, n. pr. da jo ima v stari domovini) izplača zaostala bolniška podpora le, če se dokaže nadvsak dvom, da je tako pravilno in pravično. Slučaji so pa tako različni, da bo o vsakem posameznem morala odločiti trimesečna seja; bolniški tajnik preskrbi za sejo potrebne podatke.

Sklenjeno je bilo nadalje, da bivši člani S. N. P. J., ki so bili izključeni v času delavskih neredov, zamorejo biti sprejeti kot novi člani, ako zadostujejo točkam novih pravil, ki so v veljavi od 1. januarja 1919 naprej. Razume se, da s tem ni zrušen noben sklep, ki je bil storjen v soglasju s pravili, ktera so bila v veljavi do 31. dec. 1918.

Krvavi boji v Barceloni. Barcelona, Španka, 28. jan. — Položaj v tem mestu je kritičen. Krvave cestne bitke med republikani in privrženci kralja so na dnevnem redu in včeraj je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Policija vodi vsak dan hišne preiskave in stika za skritim orožjem.

Predsednik zaključil sejo opoldne, s pozivom, da se vsi odborniki točno vdeležijo popoldanske seje, ki se prične o pol dveh.

Vincent Cankar, predsednik.

Anton J. Terbovec, zapisnikar.

Inozemstvo.

RUSKA SOVJETSKE ARMADA JE VROGA ZAVEZNIKE 60 MILJ NAZAJ.

Arhangel'sk, Rusija, 25. jan. — Angleško uradno poročilo: Valed pritiska boljševiki čet, ki izvršujejo štiri ofenzivne operacije, so se naši oddelki umaknili 60 milj nazaj v zadnjih dveh tednih. Umikanje je potrebno, da se izognemo nepotrebnim izgubam, kajti sovjetske čete nas nadkričujejo tri proti enemu.

Boljševiška ofenziva se je pričela pred dvema tednoma v silnem mrazu. Toplomer kaže 30 pod ničlo. V tem mrazu so naše čete, ki tvorijo sedem tenkih kolon, veliko pretrpele. Boljševiki imajo veliko silno infanterije in topov. Vsek dan izstrele na nas po tisoč granat.

9. t. m. so boljševiki prisilili zavezniške, ameriške in ruske kozake čete, da so se umaknile iz Šenkurska, 90 milj južno od Arhangel'ska. Kozaki so 21. januarja izvršili protinapad z namenom, da reokupirajo Šišivo, ali dosegli niso ničesar in zopet so se morali umakniti. Ker nam je sovražnik končno grozil na obeh boki, so se Američani in protiboljševiki Rusi umaknili 15 milj od Šenkurska in v snegu so pustili več topov. Boljševiki so zajeli veliko zalogo živih in bojnega materiala v Šenkursku; valed premalo časa nismo mogli vzeti materiala s sabo. Ponovni boljševiški napadi na Taresevo, 40 milj vzhodno od Šenkurska, so bili odbiti.

Zavezniško poveljstvo v Arhangel'sku je mnenja, da je večja vojaška pomoč nujno potrebna.

Kristijanija, Norveška, 28. jan. — "Bergen Tidende" ima poročilo nekega zavezniškega častnika, ki se je pravkar vrnil iz Arhangel'ska, da so ruski boljševiki organizirali močno armado z namenom, da poženejo zaveznike v Belo morje še pred marcem. Obenem se Lenin pripravlja na generalno ofenzivo na vseh ruskih frontah za spomlad. V to svrhu mislijo boljševiki mobilizirati armado dveh milijonov mož.

Kongres spartakoveev v Brunswicku.

Berlin, 28. jan. — V Brunswicku se vrši kongres spartakoveev iz severozapadne Nemčije. Dusseldorf, Leipzig, Essen, Celle, Hannover, Remscheid, Hamburg, Altdenburg, Cuxhaven, Merseburg, Bremen in drugega mesta so zasto pana na kongresu.

Kongres je včeraj sprejel resolucijo, s katero zahtevajo spartakoveci, da se ima vladna oblast federativne nemške republike takoj izročiti delavsko-vojaškim in kmečkim svetom, ki naj vladajo toliko časa, dokler ne bo socializem v Nemčiji gotova stvar. Spartakoveci tudi zahtevajo, da morajo delegatje ustavodajne skupščine resignirati, ako ne mislijo socializirati Nemčije.

Štrajki v Nemčiji se množe. Prvič v nemški zgodovini so te dni zastavali bančni klerki, ker jim banke niso povišale mezde kot so zahtevali.

Spartakoveci v Wilhelmshavnu so zaslegli vsa javna poslopja, trgovine in banke in so postavili vse svoje nasprotnike pred vojno sodišče. Promet na železnih, ki vodijo v Wilhelmshaven, je ustavljen.

Kodanj, 28. jan. — Čete nemških prostovoljcev so vrgle nazaj ruske boljševiške čete na Kuronskem. Rdeča armada se je morala umakniti čez reko Windau. Nemški prostovoljci drže 25 milj dolgo črto naokrog Kovna, katerega boljševiki še niso mogli vzeti. Kovno na Litvinskem odpira pot v vzhodno Prusijo in nemškimi četami je Ebertova vlada zabijala, da morajo držati to trdnjavo za vsako ceno.

Krvavi boji v Barceloni.

Barcelona, Španka, 28. jan. — Položaj v tem mestu je kritičen. Krvave cestne bitke med republikani in privrženci kralja so na dnevnem redu in včeraj je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Policija vodi vsak dan hišne preiskave in stika za skritim orožjem.

STAVKE IN DELAVSKI NEMIRI NA ANGLEŠKEM.

London, 28. jan. — Angleške industrije so v vedno večjih ključih delavskega neupokoja. 173.000 delavcev je na štrajku in njihova deviza je: "Benta niti dohodninskega davka ne plačamo, dokler niso dosežene naše zahteve. Vse pa kaže, da se to število štrajkarjev podvoji v prihodnjih osemindesetih urah.

Delavci zahtevajo v glavnem znižanje delavnika od 47 na 41 in v nekaterih strokah na 40 ur v tednu.

Opazovalci položaja pravijo, da so štrajki v sedanjem kritičnem času preloma iz vojne v mir povečali gospodarski kaos in pri vatni podjetniki se boje najhujšega. Boj med delom in kapitalom se morda razširi po vseh zaveznih državah in Ameriki.

Angleški delavci ne marajo no-tenega posredovanja od strani vlade in ravno tako se ne zmenijo za opomine svojih voditeljev. Zahteve delavcev so pa take, da morajo gotova podjetja doživeti katastrofo in bankrotirati, če jim u-gode.

V Belfastu na Irskem je 100.000 delavcev v stavki. Občinska elek-trarna, ladjedelnice in vse tovar-ne v mestu so zaprte. Mesto je brez razsvetljave in poulične kare ne vozijo. V nedeljo zvečer je bi-lo videti čudne procesije ljudi, ki so korakali peš v cerkve in sve-tili so si s svečami v steklenicah. Včeraj je pa prišlo do krvavih iz-gredov. Četa policistov je bila v bitki s štrajkarji, ki so napadli prostore nekega časopisa.

V Londonu je zaštrajkalo 18.000 ladjegradnikov, ki zahtevajo 15 šilingov tedenskega povziranja mezd. V Clydu je na štrajku 20.000 strojevodij; njihova zahteva je 44urni delavnik. V Edinburghu je tudi stavka železniških stroje-vodij. Ladjegradniki so v stavki tudi v Leithu, Blythu, Manches-terju in Telfordu. Zdaj pa ča grozi štrajk premogarjev v South Walesu.

Angleži poslali drugo zalogo živl na Dunaj.

Dunaj, 28. jan. — Drugi angleški vlak, naložen s živili, je so-boto zapustil Vincenzu v Italiji in pride jutri na Dunaj. Cene živilom na Dunaj so še zmiraj visoke in vlada je poskrbela, da ne pridejo od zaveznikov poslana živila v-roke dobičkarjev.

Ameriški vojniki so obdolženi 34 umorov v Franciji.

Pariz, 28. jan. — (Associated Press): "Matin" poroča, da so ameriški vojniki meseca decembra izvršili 34 umorov in 220 napadov ter zakrivali blizu 500 pretepev v departmentu Seine. "Intransi-gent" dolži Američane, da so tudi oropali zlatarne pri belem dnevu. Ameriška vojaška policija je bila vsled tega reorganizirana in poja-čana, kar omenjena lista pozdrav-ljata.

Eks-kajzer postaja puščavnik.

London, 28. jan. — "Daily Mail" ima poročilo iz Ameronge-na, da ima Viljem Hohenzollern vedno manj obiskovalcev. Mnogi gostje, ki so prve tedne delali družino bivšemu kaiserju, izo-stajajo drug za drugim. Vilje-mova korespondenca se je tudi zmanjšala zadnje čase. Eks-kaj-zer je postal molčeč, osoren in po-staral se je najmanj za 15 let.

Bern, 28. jan. — Z Dunaja po-ročajo, da je bivši avstrijski ce-sar Karl zelo bolan. Karl ne mara videti nobenih obiskovalcev in ži-vi le sam zase in svojo družino.

Bazel, 28. jan. — Iz Ljubljane poročajo, da je srbski kralj Peter hudobol.

Hohenzollernci so volili delegata.

Amsterdam, 28. jan. — Pri vo-litvah delegatov za ustavodajno skupščino so v Potsdamu volili tu-di vsi člani, moški in ženske. Ho-henzollernove rodbine kolikor jih je ostalo v Berlinu. V volilnem imeniku so označili svoja imena s "von Hohenzollern"; edino izje-mo je naredil Avgust Viljem, če-trti sin, ki se je vpisal za "Av-gusta Hohenzollerna, pruskega eks-princea."

Turki morajo prenehati z masakerji.

Solun, 28. jan. — Zavezniki so naslovili turški vladi noto, v ka-terih ukazujejo Turčiji, da mora takoj ustaviti vsako preganjanje Armencev in Grkov in povrnila zadnjim vso priropano lastnino.

Turški ministri pod vodstvom Tefrik paše so vsled te note po-dali ostavko.

Strah pred revolucijo na Nizozemskem.

Haag, Holandija. — Na Nizo-zemskem zopet stopa revolucio-narno gibanje v ospredje. V Arn-hemu stražijo vojaške čete in ci-vilna "bela garda" vsa javna po-slopja, poštne in hrzovjavne ura-de. Središče revolucionarnega gi-banje je Haag. Vsakega tujca, ki pride v to mesto, zasledujejo po-liestli, kajti gotovo je na sumu, da je "ruski boljševik."

Mornariški minister je pred kratkim izjavil v holandski zbor-nici, da se ni na mornarice prav-ni zanesti, kajti moštvo je v taj-ni zvezi z revolucionarji in je že sklenilo z njimi pogodbo, da ho-do mornarji v slučaju revolucije odvesti bojne ladje v taka prista-niška, kjer je njihovo gibanje najmočnejše. Minister je predla-gal, da se sedanja mornarica po-polnoma razpusti in ustanovi nov sistem, tako da bodo v moštvo mornarice zastopani vsi sloji pre-bivalstva.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom znaneem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da nam je kruta smrt ugrabila dne 11. januarja, 1919 našega šest mesecev starega ljubljene-ga sinčka

HENRY OSEP

prav iskreno se zahvalimo vsem prijateljem, ki so nas tolažili ob času nesrečne izgube, najiskre-njša hvala vsem, ki so mu daro-vali krasne vence, hvala društvu "Prijaznost" št. 305 S. N. P. J. družini Osep in družinam Vrhov-nik, Jare, in Gračner iz Clinton, Ind.

Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste ga spremlili k zadnjemu po-čitku. Tebi pa naš nepozabni sinček, želimo počivaj mirno v hlad-ni ameriški zemlji.

Žalujejo ostali: Simon in Fran-čišek Osep, stariši, Frank Osep, brat, Universal, Indiana.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim srcem naznanjam vsem znaneem in prijateljem tu-žno vest, da je

FRAN KASTELIC

za vedno zaspal dne 23. decem-bra, 1918. Doma je bil iz Mlače-va pri Grosupljem na Dolenj-skem. Tukaj zapuščena mene žalu-jočo soprogo in dva še ne dora-stla otroka z imenom Frank in Joe, v starem kraju pa dva bra-ta, eno sestro in mater. Tukaj na Evelethu, Minn. zapuščena enega strica z imenom Math Kastelle. Živel je na Elba, Minn., pokopali-smo ga na Gilbertsko pokopališ-če.

Lepa hvala vsem, kateri so se vdeležili pogreba in ga obisko-vali ob njegovem mrtvaškem odru. Vsem lepa hvala. Tebi ne-pozabni soproga pa naj bude lahka ameriška zemlja, počivaj mirno. Žalujejo ostali: Anna Kastelle, so-proga, Frank in Joseph, sinova. Math Kastelle, stric.

Pravi trenotek.

Sedaj, ko smo čitali uradno po-ročilo U. S. Census biroja, smo prišli do zaključka, da je v 46 večjih ameriških mestih tekom leta 1918 umrlo za influenco 111.688 oseb. Vseled tega smatramo sedaj to priliko za pravi trenotek, da razložimo slehernemu čitatelju tega lista, kako je mogo-če braniti se te bolezni. Napadov te bolezni se izognemo, če pazi-mo, da ne bo bakterija več po-speševala svojega pogubonosne-ga dela v našem telesu. Najboljše zdravilo v tej zadevi je Trinerje-vo ameriško grenko zdravilno vi-no, ki ima dve dobri lastnosti: prvič izčrpa črevesje in zajedno utrjuje ves notranji sistem. Do-biva se v lekarnah po \$1.10. — Drugo izborno zdravilo, ki bi mo-ralo biti pri vsaki hiši je Triner-jev Liniment. Rabi-te ga pri izpa-hkih, oteklinah, revmatizmu, nev-ralgiji itd. Ne trpite in ne zane-marjajte teh bolečin. Vseled tega bi moral biti Trinerjev Liniment vedno pri rokah. Dobiva se v le-karnah po 35 in 65c, po peti 45 in 75c. — Joseph Triner Compa-ny, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Advertis.)

RADA BI IZVEDELA

za mojo sestro Rozi Vranesich, do-ma iz Patrovie na Hrvatakem. O-na je imela sina 10 let starega in če ga kdo vpraša, kako se piše, vedno odgovori, da mu je ime FRANK PERUSIĆ, torej po nje-govem očetu, kateri pa že nad dve leti ne živi z njo. Ona in njen sin sta bivala tukaj še meseca a-prila, 1918 in sedaj pa ne vem, kam sta odšla. Čula sem, da je ona umrla za epidemično boleznijo influenco, eni pravijo nekje v Chicago, Ill., a drugi pa pravijo v Michiganu in da se otrok na-haja v slabem stanju. Zatorej uljudno prosim vse cenjene roja-ke Slovence in Hrvate, če kdo ve kaj pozitivno natančnega o ti stvari, da mi sporoči, za kar se že vnaprej zahvalim in drage vo-lje pošljem \$5.00 nagrade če mo-re kdo dati natančno pojasnilo o tem. Jaz bi rada vzela k sebi otro-ka Franka in skrbela za njegovo vzgojo. Ona je bila bolj male po-stave, velike zobe, ne zna pisat ne čitat in težko razumljiva pri govorjenju, kakor tudi zelo ne-rodna pri delu. Moj naslov je: Mrs. John Vranesich, P. O. Box 683, Gilbert, Minn.

Kila umori 7000 ljudij na leto.

Sedem tisoč oseb umre na leto za-kilo, tako se glasijo namredi mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečni sami so-be sanemarili, ali se pa niso dosti otirali na oteklino na človekem dole tolesa vseh zdravila, ali kile. Kako je pa s Vami? Ali se tudi Vi sanemarjate a tem, da nosite le kako oblevo, ali kaj drugega? Taka obleva je samo za slo, podobna slabi opori pri veliki steni, da se ne po-ruši. Taka obleva ne more tako delovati, kakor kila mianien priprava. Če se preveč stisnete a oblevo, ustavlja to cirkulacijo krvi; taka obleva drži tudi otekle mislice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa lanišla način, ki vsemu temu odnema. Vsakdo, ki nosi sedaj kako oblevo, ali pa zoper kile naj bi enkrat ZASTONJ nosil kila-kovano PLAPAO metodo, ki je najbolj umetna, logična in uspešna pri domače-mu zdravljenju kile. Ta način je se svo-tovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se je teno k telesu pritrjena, se ne premakne a prostora, valed tega tudi bolnika ni ne teži. Ta blazinica je mehka kot am-et, lahka pri nošanju in po cenil. Rabi-te jo lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, prives, ali trakov.

Učite se torej kako je mogoče ustavi-lati naravnim putem odprtno utrzanja (kile) da Vsa isto ne bo vedno težila. Polžite svoje ime in naslov je danes na majovi PLAPAO CO., Black 3205, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZAS-TONJ na poskušajo Plapao in vsa po-trebna navodila.

Marija Sluga,

1828 W. 23rd St.
CHICAGO, ILL.
Telephone Canal 4739
iskušena in s držav-nim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim tenam in otrokom Slo-venkam.

VABILO IN NAZNANILO.

Uljudno vabimo vse Slovence in Hrvate iz Springfielda ter vse bližnje okolice na

JAVNI LJUDSKI SHOD

v soboto zvečer ob 8. uri dne 1. februarja 1919
v dvorani S. N. P. J. (Social Club)

ARION HALL poslopju.

Namen shoda je, da se določi smo tukajšnji Slo-venci in Hrvati v prilog kakšnega aktivnega gibanje pa bodisi za S. R. Z. ali S. R. F. ali ne. Pridite vsi in pokažite, da smo složno kadar se gre za narodne interese.

PRIJATELJ KAM PA GREŠ?

Skoro ne vem kam bi šel.

Tedaj kar zmenoj pojdi greva v gostilno k A. Špolarju. Tam se dobi vedno vesela družba in se tu-di lahko kar po domače eno zapo-je. On ima izvrstno dobro kaplji-ko, točna in uljudna postrežba.

Andrej Špolar,
1834 S. Asland Av. in 18. ulica,
CHICAGO, ILL.

JOSEPH OREŠNIK,

293 Reed St., Milwaukee, Wis.

Priporoča svojo gostilno, kjer se shajajo večinoma vsi Slo-venci, domači in drugi. Na raz-polago imam biljardnico, godbo, cigare in cigarete. Za potujoče imam prenočišča in dajem do-bro postrežbo. Za obilen obisk se priporoča Joe Orešnik.

JACOB GERZIN

Javni Notar

229 Lake St., Chisholm, Minn.

se priporoča Slovenceem in Hr-vatom za vsa notarska pravila. Prestavljam pisna iz sloven-skega na angleško in obratno. Vsa pojasnila dajem brezplač-no. — Svoji k svojim!

AVGUST ZAJC

Gostilna in Palm Garden
500 National Ave.,
Milwaukee, Wis.

Imam na razpolago posebne sobe in preno-čišča za potujoče roja-ke. Točna in dobra po-strežba.

RAD BI IZVEDEL

za naslov mojega prijatelja JOHN A. HERVOLA. Pred sed-mimi leti se je nahajal nekje v West Moreland County (okra-ju) v Pa. in sedaj pa nevem kje je. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani ali pa ako bo sam ta oglas čital naj se mi prijavi. Doma je nekje iz Dolenjskega.

AUGUST OKORN, P. O. Box 312, Bridgeville, Pa.

VABILO NA PLESNO VESELICO

katero priredi
DRUŠTVO "DANICA", ŠTEV. 44, S. N. P. J.
v soboto dne 15. februarja 1919
v Slovenskem Izob. Domu, na Franklin Boro, Pa.
Začetek veselice ob 7 uri zvečer.
Godba igrajo Slovenski tamburaši iz So. Fork, Pa.
Vstopnina za osebo je 30c.

Ker bo to edina veselica v ti sezoni na Franklin, se najuljudneje vabi vse slovensko ob-činstvo domače in bližnje okolice, da se te za-baye mnogeštevilno udeleže. ODBOR.

ALI ŽE VESTE?

V SOBOTO 1. FEBRUARJA OB 8. ZVEČER PRI-REDI ŽENSKA ORGANIZACIJA SLOV. REP. ZDRUŽENJA V CHICAGI

VELIKO MAŠKERADNO VESELICO

v Češko-Ameriški dvorani na 1440 W. 18th St.
Okrožna organizacija S. R. Z. sodeluje pri tej prireditvi.

Ne pozabite se je udeležiti. Pripeljite s seboj vaše prijatelje. Čisti dobiček je na-menjen milijondolarskemu fondu S. R. Z. — Najlepše maske dobe krasne nagrade. — Igrala bo Slovenska godba. ODBOR.

NAZNANILO IN VABILO NA VESELICO

katero priredi
BRIDGEVILSKA GODBA
v soboto zvečer ob 6 uri, dne 22. februarja v nemiki dvorani na Bridgeville, Pa.

To bode prva naša veselica in ker je tukajšnja godba še mlada uljudno vabimo vse cenjeno občinstvo domače in bližnje okolice, da se mnogeštevilno udeleže te naše zabave. Dobček je namenjen za nove obleke godbenikov. Pridite in se zabavajte z nami. Vabi ODBOR!

Jugoslovansko Stavbniško in Posojilno Društvo v Chicagu.

Posluje po zakonih države Illinois ter je ustanovljeno v svrhu gospodarskega prospeha čilinskih Slovencev. Dasi je to društvo pri-čelo poslovati šele 3. januarja 1919, vendar ima že \$5,978.05 v go-tovini in 811 prodanih delnic. Delnice oddelka C, katere se prodajajo danes po \$75.00, bodo vredne po petih letih \$100.00.

Društvu je zagotovljen prospek in napredek, zato se vljudno vabi vse čiliske Slovence, da postanejo člani tega društva. Društvo ni politično, temveč le gospodarsko-podporno. Društvo posujuje denar na 6% obresti, na prve vknjžbe (markeče) svojim članom in ravno tako na garancije članov.

GLAVNI ODBOR:
J. Wukshinich, predsednik.
J. Steblay, tajnik, 1840 W. 23rd St. Tel. Canal 1984.
M. Nemanich, blagajnik.

DIREKTORIJ:
J. Wukshinich, Fr. Hren, J. Steblay, M. Nemanich, A. Misja,
A. Ferkul, J. Schwab, J. Stayer, J. Luksich.

VSA ČAST MOŽEM IN ŽENAM

kateri so odločili kupiti svoje lastne domove.

Kod naročeno izdelana priložnost za delaven so sedaj stavbišča v novi sekciji "Bridgeville Terrace Plan No. 2." Posebne ugodnosti in posebne niske cene do februarja lga, 1919.

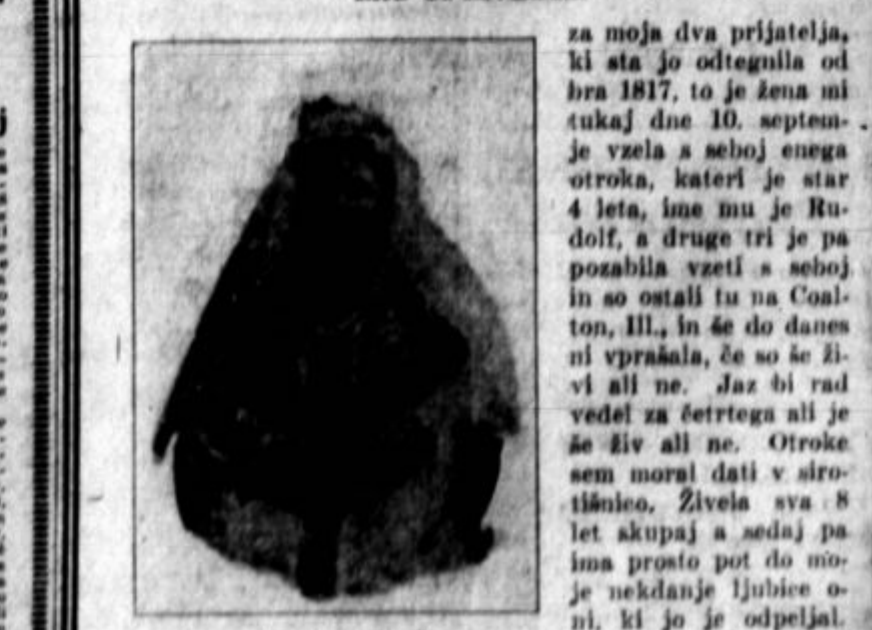
Deset dolarjev vam je potrebno pri podpisu pogodbe, in \$10.00 me-sečno, brez obresti in takso za eno celo leto. Ako pa vam je mogoče plačati več kod \$10.00 na mesec, pa v spomladi 1919 še lahko delate hila in jo boste odplačali kod rent.

Pridite pogledat, ali pišate takoj za pojasnila. Ne pozabite, da zavarujem proti ognju in drugim nezgodam — in da kod Javni Notar sem Vam vedno na razpolago. Naslovi:

FRANK SCURICH
Real Estate—Notary Public.

BRIDGEVILLE, PENNSYLVANIA.

RAD BI IZVEDEL

za moja dva prijatelja, ki sta jo odtegnila od bra 1817, to je žena mi tukaj dne 10. septem-ba je vzela a seboj enega otroka, kateri je star 4 leta, ime mu je Ru-dolf, a druge tri je pa pozabila vzeti a seboj in so ostali tu na Coal-ton, Ill., in še do danes ni vprašala, če so še ži-vi ali ne. Jaz bi rad vedel za četrtga ali je še živ ali ne. Otroke sem moral dati v si-rotišnico. Živela sva 8 let skupaj a sedaj pa ima pristo pot do mo-je nekdane ljubice o-ni, ki jo je odpeljal.

Kar jaz želim je le to, da naj bude ona toliko prijazna kot njih mati in naj vzame še te ostale otroke k sebi in potem jima absolutno vse oprostim. Joe Widmarju pa prav lepo privčkam moje nekdano ženo, katere slika je tu. Cenjene rojake pa prosim če kdo ve za njiju naslov naj mi ga nazna-ni in dobi bo dohro nagrado. Moj naslov je: Frank Drab, P. O. Box 18, Nokomis, Ill.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zepne in stenske ure, prstane in medaljone vseh slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalirje, veriice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge klatnine po niski ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih pišč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahko mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

KLOBUKI, najnovejši, črni, sivi, modri, rujavi in zeleni.

\$2.50 3.00 3.50 4.00
4.50 5.00 5.50

Baržunasti klobuki (zametavi)\$6.00
črni, rujavi in zeleni

Belaj & Močnik

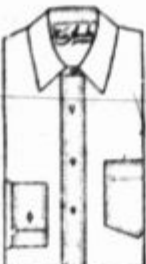
6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

UNIJSKA KROJAČNICA

Velika zaloga svetovno znanih WIDE AWAKE volnenh in flanelastih srajc

\$1.00, \$1.25, \$2.
\$2.50, \$2.75, \$3.
\$3.50, \$4. \$4.50,
\$5.00.

Pošiljamo v vse države v Ameriki, poštne prosto.

Naznanila, vabila in zabvale.

Presto, Pa. — Veselilni odbor društva "Slav Peričnik", št. 166 S. N. P. J. uljudno vabi tukajšnja okoliška društva in posamezne rojake, da se udeležijo plesne veselice 8. svečana tista leta v najboljšem številu. Čisti preostanek te veselice je namenjen v korist društveni blaginji. Za dobro, in točno postrežbo v vsakem oziru bo skrbel v to izvoljeni odbor.

Springfield, Ill. — Na zadnji redni seji društva "Illinois", št. 47, SNPJ, je bilo sklenjeno, da se člani udeležijo vsaj vsake tretje redne mesečne seje. V nasprotnem slučaju bo društvo postopalo s člani po pravilih kateri se ne oziroja na ta sklep. Upam, da bodo člani vpoštevali ta sklep in se ravnali po pravilih. Louis Pekol, tajnik.

Lorain, O. — Društvo "Bled", št. 17 S. N. P. J. je na zadnji redni društveni seji sprejelo zapisnik, da se založi iz društvene blaginje mesečni doredek za en mesec za one člane, kateri so pozabili ali niso mogli plačati mesečnine iz katerikoli vzroka za tekoči mesec. Opozorjam pa, ako kdo ne plača v dveh mesecih assementa, da se bo postopalo z njim po pravilih. Vsak, kdor ne more plačati mesečnine za tekoči mesec, se naj zgleda pri društvem blaginjskem. Ako bi navedel tehten vzrok, se bo založilo za njega tudi za dva meseca. Brez tehtnega vzroka se pa ne more založiti assementa za dva meseca. Imamo že preveč slučajev, ko se je založila za par mesecev mesečnina in potem je dotični član pustil društvo. Nadalje je bilo sklenjeno, da mora vsak član omenjenega društva plačati izreden assement za društveno blaginjo en dolar in sicer v teku treh mesecev.

Končno vabim člane društva "Bled", št. 17 S. N. P. J., da se udeležijo prihodnje mesečne seje, katera se vsi 2. svečana, ker bom razdelil krasne stenske koledarje in pravila, katera so stopila s prvim januarjem v veljavo. Frank Petrič, tajnik.

Orient, Ill. — Društvo "Slovenski vrtnar", št. 341 S. N. P. J. uljudno vabi vsa okoliška društva, kakor tudi rojake in rojakinje iz bližnje okolice, da se udeležijo društvene plesne veselice dne 1. februarja, ki se vrši v prostorih Jernej Mihevc. Za vsakogar dobro in točno postrežbo bo skrbel veselilni odbor. Pričetek veselice ob 7. uri zvečer. Opozorjam člane društva "Slovenski vrtnar", šte. 341 S. N. P. J. da vpoštevaljo sklep zadnje redne društvene seje. Leo Brus, tajnik.

Conemaugh, Pa. — Društvo "Sinovi Slave", št. 168 S. N. P. J. uljudno vabi vsa okoliška društva in posamezne rojake, da se udeležijo plesne veselice dne 1. februarja t. l., katera se vrši v dvorani društva av. Alojzija.

Na sporedu imamo več zabavišnih točk in soloigro "Crevlar Carl." Na veselilni bo igral izvrsten orkester. Začetek veselice točno ob sedmi uri zvečer. Vstopnina za moške 35c, za dame 10c. Veljavno so pa tudi one vstopnice, katere so bile prodane meseca oktobra lanskega leta.

Ker je bil čisti dohodek te veselice namenjen za društveno blaginjo, radi tega je dolžnost vsakega člana omenjenega društva, da se udeleži te veselice. Opozorjam člane društva "Sinovi Slave" na sklep zadnje društvene seje, da ne bo potem kakšnega zabavljanja. Jonh Zupančič, tajnik.

Virginia, Minn. — Opozorjam člane društva "Smarnica", št. 348 S. N. P. J. da se udeležijo polnoštevno prihodnje mesečne seje, katera se vrši drugega svečana t. l., ker imamo na dnevnem redu več zelo važnih točk. Bolj umestno je, udeležiti se seje in na seji povedati, kar članica, misli, mesto da bi drugje izražala svoje misli. Pričetek seje točno ob dveh popoldne. Marij Belaj, tajnica.

Diamondville, Wyo. — Opozorjam člane društva "Bratje Miru", št. 253 S. N. P. J. da se udeležijo prihodnje mesečnih seji in da redno in ob pravem času plačujejo mesečne prispevke. Vsakemu članu je dobro znano, da katerega časa mora biti assement plačan in ne vem, iz katerega vzroka nekateri člani čakajo toliko časa. V društvem blaginjski ni dovolj gotovine, da bi založili za one člane, kateri tako radi "pozabijo" plačati mesečnino. Ako je društvena blaginjska polna, se lahko založi za nekatere člane, toda v nasprotnem slučaju je pa nemogoče. Opozorjam se enkrat vse člane omenjenega društva, da jasno preostanek pravi in da se tudi oziroja nanje. Vsakdo naj premisli, da je sponzija velik udarec za vsakega člana. Tudi ni moja dolžnost, da bi kolektiral mesečno od člana do člana. John Petek, tajnik.

Warwood, W. Va. — Opozorjam člane društva "V. Boj", št. 53 S. N. P. J. da se udeležijo prihodnje mesečne seje, katera se vrši dne 16. februarja, ker imam nekaj zelo važnega za njega. V slučaju, da mu ni mogoče udeležiti se seje osebno, naj se pisмено naznani. Viktor Rukić, tajnik.

Cleveland, O. — Moja najskrajnejša zabvalna društva: "V. Boj", št. 53 S. N. P. J. za vsoto 11.00, društvu "Naprej", št. 5 S. N. P. J. za darovano vsoto, kakor tudi glavnemu urdu S. N. P. J. za vsoto 425. Moja najskrajnejša zabvala vsem darovalcem. Josip Mehle.

Vest Winfield, Pa. — Naznanjam članom S. N. P. J., da nam je nemila smrt vzel iz naše sredine rojaka in člana društva "Abazin", št. 191 S. N. P. J. Frank Poln dne 17. januarja t. l.

Bolhal je še dalje časa na sušici in je umrl v bolnišnici v Hamburg blizu Philadelphia, Pa.

Doma je bil iz vasi Zalniko, občina Kastor, okraj Volosko, kjer zapušča mater in dve sestri, tukaj pa enega brata. Po domače so mu rekli "Andričev".

Društvo se radi oddaljenosti ni moglo udeležiti pogreba korporativno, toda odšla je delegacija starih članov. Bodi mu lahka tja zemlja. John Matetić, tajnik.

Hagevo, Pa. — Pozivljamo člane društva št. 248 S. N. P. J., da se udeležijo prihodnje redne mesečne seje v polnem številu, ker imamo na dnevnem redu več važnih točk in razdelili bom tudi nova pravila SNPJ, katera so stopila v veljavo s prvim januarjem tekočega leta in ravno tako društvene koledarje.

Obešenim opominjam oddaljene člane, da vžamejo prestopne liste k najbližjemu društvu, kakor zahtevajo pravila. S tem se izognejo marsikaterim situacijam posebno v času bolezni.

Prosim člane omenjenega društva, da naj prinesejo na prihodnjo sejo svoje police s seboj. Indolf Ivančič, tajnik.

Detroit, Mich. — Ženska lokalna organizacija RZ. je sklenila na svoji redni mesečni seji, da priredi v soboto večer dne 2. februarja maskeradno veselico v prid blaginji SRZ. Radi tega pozivljamo vse zavodne Slovence in Slovenke, da se udeležijo te veselice v največjem številu. Vsak, kdor čuti z našimi rojakinje v stari domovini, kateri morajo prenašati vso gorjo nasilnih tiranov, mora priskočiti na pomoč in tukaj imate zelo lepo priliko pomagati za vaspno delovanje SRZ in obehnem se bodele dobro zabavali, katere smo tudi potrebni.

Ta veselica je prva, katero priredi ženska lokalna organizacija SRZ. in radi tega upamo, da se je udeležijo vsi Slovenci v tukajšnji naselbini in okolici. Vabimo tudi najljubše vse brate Hrvatje in Srbe, da se udeležijo te veselice v najboljšem številu. Za najboljšo vsakovrstno postrežbo bo skrbel veselilni odbor. Agnes Grlic.

Milwaukee, Wis. — Opozorjam člane društva "Sloga", št. 16 SNPJ., da se udeležijo polnoštevno prihodnje mesečne seje, katera se vrši dne 2. februarja v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo več zelo važnih točk. — Kdor se nima novih pravil, naj se zgleda pri meni, ker jih imam še nekaj iztisov, da ne bo potem kakšnega nepotrebnega izgovarjanja, če, nisem vedel, nimam pravil. — Fr. Perko, tajnik.

GROF MINOTTO PAROLIRAN.

Chicago, Ill. — Grof James Minotto, zet mesarja Louis F. Swifta, ki je bil interniran v Fort Oglethorpu kot sovražni inozemec, je paroliran. Nahaja se nekje v Arizoni in po poročilih živi v hotelu, v katerega ne zahajajo delavci. Uradniki justičnega departamenta niso povedali, kje se nahaja, toda priznali so, da ni več ujetnik. Pravi, da je nekje na jugozahodu, nekje v Arizoni.

Seveda je grof Minotto pod strogim nadzorstvom.

NA PREŽI PROTI TIHOTAPCEM.

Hammond, Ind. — Ko so policaji ležali v zasadi in prežali na tihotapece, je mimo njih švignil avtomobil, prihajajoč iz Illinoisa. ki ga je vodil deček. Takoj so bili policaji na motoreciklji za njim in so ga ujeli po daljši gonji.

V avtomobilu sta sedela Theodore van Horuham, trgovca iz So. Benda in njegov sin. Našli so v avtomobilu petdeset galon žganja.

Policaji so v velikem triumfu odgnali tihotapeca na policijsko postajo, kajti kaj takega se ne pripeti vsaki dan, da bi zasegli petdeset galon žganja.

PIVO!

Vsak zamore napraviti izvrstno pivo sam doma na jake priprost način potom Bavarskeg Beer-Extrakta, kateri je narejen iz pristnega hmelja in sladja (mala). Jedna konva (can) zadostuje za 7 galon (80 steklenic) fine pene, od prave Bavarske se komaj razločuje, pivo ter stane samo \$2.10 z poštino vred. Kdor enkrat to pivo poskusi, ne pije več druge. — Natančno navodilo pošljem s vsakim naročilom. Naročilom prilagajte denar ali money order (ne privatnih čekov) ter naslavljajte na:

A. FRETOTNIK,
875 E. 184th St.,
NEW YORK, N. Y.

Slovenska krojača

V Johnstown, Pa., se toplo priporočava za vse krojaško delo, kot nove obleke, suknje, čiščenje, krpanje, likanje, barvanje, možke, ženske in otroške obleke. Obleko izdelujeva po najnovejšem kroju, cene so nizke. Pridite k nam in se prepričajte.

FRANK TOMSHE & MAX
SLANOVECH CO.
566 Central Ave.
Maxhom-Johnstown, Pa.

\$18,500,000.00

2 BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds. Em. Beranek, podpreds.

Adolf J. Krasl, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

Imam v zalogi nove kranjske in nemške bar monike, trivratne, dvoglasne, z ravnim okovnim držajem, delane ustaneno po LUBAROVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare in rabljene harmonike, kakršnegakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčge itd.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place,

BROOKLYN, N. Y.

Pazite in hranite

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš belf denar za črne dneve". To pomenja toliko kakor prve pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in enomogla leta. Vsak človek mora paziti in hraniti, ker je to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date stran, se lahko ceni kot temeljni kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zeno do zrna pogača: kamen na kamen palača". Najtežje je početak ali brez početka ni nikdar ničesar. Zato prične vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francusko.

Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v najem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro demovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vlogo in prebitok znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdba

Zaslave, regalije, znake, kape, pečale, in vse potrebščine za društ. in jed.

Delo prva vrsta. Cene nizke. Slovenske cenike pošiljame zastonj.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2144-45-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon,

5920 St. Clair Avenue,

CLEVELAND, O.

Cenjenim rojakom širom Združenih držav, kot izučeni in stari mojster v stroki rezilnega in brivnega orodja, da brusim britve, škarje, ter sploh vse kar reže in kosi. V zalogi imam nove britve, škarje, brivne stroje, (Safety Razors), ter sploh vso brivno pripravo. Ker ne razpošiljam cenikov, naznanjam rojakom, da prodajam jamčene britve od \$2 naprej do \$10.

Pozor! Za lovce imam v zalogi puške, popravljam puške in samokrese. Pri naročilu ne smete pozabiti priložiti vaš natančen naslov. Za natančnejše podatke se obrnite na zgornji označeni naslov: Se vam priporoča edini Slovenec v tem polju.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v sistarski stroki kakor ure, veriice, priviske, prstane, itd., kakor tudi ženske ure, veriice, zapetnice, zapetne ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na mene. Vam garantiram da bodele naj bolj postreženi in s najnižjimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, priviske, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsak kos robe je prazen pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,

Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 606) CHICAGO, ILLINOIS.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$4.00, pol leta \$2.00. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Mi sprejemamo vaše vloge in druge bančne posle.

Plačamo po 3% na hranilne vloge.

LA SALLE SAVING BANK & TRUST CO.,

753—1st Street, LA SALLE, ILL.

O. M. BENSON, Cashier.

Naznanilo!

Vsem cenj. odjemalcem tem potom naznanjam, da nisem še izvil en moj zdravilom kljub temu, da so se razne snovi, iz katerih so narejena, izdatno podražila. Celi ta mesec pošiljam še jedno štatljlo ali steklenico navedenih zdravil za \$1.00 in 5 za \$4.00.

PARTOLA za ledolce in neredno stolice.

PARTO GLORY za jačanje krvi in živcev.

PARTO LIRO zoper glavobol.

PARTOWILL za bolezn ledolca.

PARTO COUGH zoper kašelj in pljučne bolezni.

PARTOLIN zoper izpadanje las.

RUMATIN PARTO-PAIN zoper revma tizem in kostobol.

PARTO CREAM & PARTO SOAP zoper mazulje in pege po licu.

PARTO SWEAT zoper potenje nog.

ELSA WATER zoper osivle las.

PARTO CYL zoper mazulje in srbenje života i. t. d.

TRIPLETS at 2, 3, in 4. 1 škat. \$1.00, 6. \$5.00.

ZDRAVILNO VINO 1 stek. \$1.00 — 6 stek. \$5.00.

Obširnej cenik (knjigo "Pot k zdravju") pošljem zastonj in poštne prosto.

Pišite takoj na:

The Partos Pharmacy.

160 2nd Ave., New York N. Y.

CAS.

Edina Slovenska revija
izhaja mesečno na 36 straneh
in velja za vse leto \$2.
Cas, 2711 S. Millard Ave,
Chicago, Ill.

ZAPOMNITE SI!

Dopisi, članke, društvene naznanila in vesti in vsi drugi spisi in poročila, ki se tičejo novic, ter sploh vse, kar je v zvezi s uredništvom, naj se pošilja na sledeči naslov:
"PROSVETA",
(Uredniški oddetek),
2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.